
Antopäivä: 10.11.2016	Voimaantulopäivä: 10.11.2016	Voimassa: Toistaiseksi
--------------------------	---------------------------------	---------------------------

---

Säädösperusta:

Tämä ilmailuohje on annettu ilmailulain (864/2014) 3§:n nojalla ottaen huomioon kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen (SopS 11/1949) liitteessä 10 (Annex 10, Vol. II) ja julkaisuissa PANS-ATM Doc 4444, Regional Supplementary Procedures Doc 7030, ICAO Abbreviations and Codes Doc 8400 ja Manual Of Radiotelephony Doc 9432 esitetyt standardit, suositukset ja ohjeet.

Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö:

Muutostiedot:

Tällä ilmailuohjeella päivitetään ilmailuohje GEN T1-10 Radiopuhelinliikenteen sanonnat (18.11.2011)

Muutettu kohdan 3.10 alakohtaa g) ja k) sekä lisätty alakohtat i), j)

Lisätty kohtaan 3.14 alakohtat e) ja f)

Poistettu kohdan 4.2 alakohdasta b) (3) termi "via"

Muutettu kohdan 5.1 alakohta f) sekä lisätty alakohtat g) ja h)

Muutettu kohdan 5.2 alakohtat a), b) ja c) sekä lisätty alakohtat d) ja e)

Poistettu kohdan 6.6 huomio liittyen ajantarkistukseen

Lisätty kohtaan 6.10 alakohta h)

Muutettu kohdan 6.10 alakohtaa p)

Muutettu kohdan 6.11 alakohtaa j)

Lisätty kohtaan 8.6 alakohta k)

Poistettu viittaukset SRA- ja PAR-lähestymisiin kohdassa 9.1 sekä poistettu kappaleet 10 ja 11

Lisätty lyhenteisiin termi "FATO"

Radiopuhelinliikenteen sanonnat

SISÄLTÖ

1	RADIOPUHELINLIIKENTEEN SANONNAT.....	2
2	YLEISTÄ	3
3	YLEISIÄ SANONTOJA.....	5
4.	ALUELENNONJOHTOPALVELU	17
5	LÄHESTYMISLENNONJOHTOPALVELU.....	21
6.	LENTOPAIKALLA JA SEN LÄHEISYYDESSÄ KÄYTETTÄVÄT SANONNAT	26
7.	CPDLC:N YHTEYDESSÄ KÄYTETTY RADIOLIIKENNE	39
8.	YLEISET ATS-VALVONTAJÄRJESTELMÄSANONNAT.....	40
9.	ATS-VALVONTAJÄRJESTELMÄ LÄHESTYMISLENNONJOHTOPALVELUSSA.....	46
10.	TOISIOTUTKA- (SSR), ADS-B – JA ADS-C-SANONNAT	49
11.	RADIOPUHELINLIIKENNE HÄLYTYSTILANTEESSA	52
12.	AFIS-LENTOPAIKOILLA KÄYTETTÄVÄT ERITYISET SANONNAT.....	53
13.	MAAHENKILÖSTÖN JA ILMA-ALUKSEN VÄLISET SANONNAT	54
LIITE 1	LYHENTEIDEN KÄYTTÖ	58

1 RADIOPUHELINLIIKENTEEN SANONNAT

1.1 Kohdasta 3. alkaen on esitetty ICAO:n DOC 4444 Procedures for Air Navigation Services – Air Traffic Management-dokumentin sekä DOC 7030 Regional Supplementary Procedures-dokumentin mukaiset radiopuhelinliikenteen sanonnat sekä Suomessa käytössä olevat poikkeukset ja/tai tarkennukset ICAO:n standardisanontoihin. Joidenkin sanontojen yhteyteen on lisätty tarkentavia lisätietoja.

1.2 Sanonnat eivät ole kaikenkattavia ja tilanteen vaatiessa lentäjät, ATS-henkilöstö sekä maahenkilöstö saattavat joutua käyttämään yleiskielisiä ilmaisuja. Näissä tilanteissa käytettävien ilmaisujen on syytä olla mahdollisimman selkeitä ja yksiselitteisiä, jottei viestin alkuperäistä tarkoitusta sekoiteta tai muuteta.

1.3 Sanonnat on ryhmitelty ilmaliikennepalvelun lajien mukaisesti. Käyttäjien on syytä olla perehtyneitä sanontoihin niin, että he pystyvät soveltamaan niitä radioliikenteessä ja ymmärtämään annetut sanomat.

1.4 Kohdasta 3. alkaen esitettäviin sanontoihin liitetään asiaankuuluva kutsumerkki (ilma-alus, lennonjohtoelin tms.). Ohjaajan sanonnat on merkitty tähdellä (*) ja kursiivilla.

1.5 Kaarisulkeissa olevat sanat tarkoittavat sitä, että sanontaan lisätään sulkeiden sisällä tarkoitettu tieto, kuten korkeus, paikka tai aika, jotta sanonta olisi täydellinen.

1.6 Hakasulkeissa esitetty asia ei liity välttämättömänä osana sanontaan, vaan sitä voidaan käyttää tarvittaessa selventämään sanomaa joko sellaisenaan, mikäli sanat on kirjoitettu suuraakkosilla, tai lisäämällä sulkeiden sisällä tarkoitettu tieto.

1.7 Suomessa käytössä olevat poikkeukset tai tarkennukset ICAO:n standardifraseologiaan on esitetty [Fi]-merkinnällä. Kyseisiä sanontoja käytettäessä varsinkin muiden kuin suomalaisten ilma-alusten kanssa on syytä ottaa huomioon, etteivät sanonnat ja niiden tarkoitus välttämättä ole kaikkien ilmailijoiden tiedossa.

2 YLEISTÄ

2.1 Seuraavat sanat voidaan jättää tässä ohjeessa esitettyjen sanontojen mukaisesti pois radiopuhelinliikenteessä edellyttäen, ettei poisjättämisestä aiheudu sekaannusta tai moniselitteisyyttä:

- a) "maa" tai "pinta" ilmoitettaessa pintatuulen suuntaa tai nopeutta,
- b) "astetta" ilmoitettaessa tutkan antamia ohjaussuuntia,
- c) "näkyvyys", "pilvet" ja "korkeus" sääilmoituksissa,
- d) "hehtopascalit" annettaessa ilmanpainearvoja.

2.2 Sanaa "VÄLITTÖMÄSTI/IMMEDIATELY" käytetään vain silloin kun turvallisuussyistä edellytetään välitöntä toimenpidettä.

2.3 Sanoja "LOPPU/OUT" ja "KUUNTELEN/OVER" ei normaalisti käytetä VHF radioliikenteessä.

2.4 Sanaa "TAKE-OFF/LENTOONLÄHTÖ" käytetään ainoastaan kun ilma-alus selvitetään lentoonlähtöön tai lentoonlähtöselvitys peruutetaan. Muulloin käytetään sanoja "DEPARTURE/LÄHTÖ" tai "AIRBORNE/ILMASSA".

2.5 Ilma-alusten liikkumiseen käytettävällä kiitotiellä vaikuttavia ehdollisia sanontoja, kuten "LASKEVAN JÄLKEEN/BEHIND LANDING" ja "LÄHTEVÄN JÄLKEEN/AFTER DEPARTING" käytetään vain, jos kyseinen liikenne on asianomaisen lennonjohtajan ja ohjaajan näkyvissä ja se on ensimmäinen ilma-alus tai ajoneuvo, joka kulkee ehdollisen selvityksen saavan ilma-aluksen ohitse.

2.5.1 Ehdollinen selvitys annetaan seuraavassa muodossa:

- (a) kutsumerkki
- (b) ehto
- (c) selvitys
- (d) lyhyt ehdon toisto

Esimerkki: "FASTAIR 345, BEHIND LANDING DC9 ON SHORT FINAL, LINE UP RUNWAY 33 AND WAIT BEHIND", "FASTAIR 345, LYHYELLÄ LOPPUOSALLA OLEVAN, LASKEVAN DC9:N JÄLKEEN SIIRRY KIITOTIELLE 33 JA ODOTA LASKEVAN JÄLKEEN".

2.5.2 Ehdollisen selvityksen vastaanottajan on tunnistettava ehdollisen selvityksen aiheuttava ilma-alus tai ajoneuvo.

2.5.3 Kohdan 2.5.1 mukainen ehdollinen selvitys annetaan vain ilma-aluksille. Ajoneuvoille ei missään näkyvyysolosuhteissa anneta ehdollisia selvityksiä.

2.6 Jos ilma-aluksen korkeus ilmoitetaan standardi-ilmanpaineasetuksella 1013,2 hPa käytetään sanaa "LENTOPINTA/FLIGHT LEVEL" korkeutta osoittavan luvun edessä. Jos ilma-aluksen korkeus ilmoitetaan QNH/QFE-asetuksella, käytetään korkeutta ilmaisevan luvun jälkeen sanaa "METRIÄ/METERS" tai "JALKAA/FEET".

2.7 Radiopuhelinliikennesanomiamateriaalia lähetettäessä käytetään sellaista lähetystekniikkaa, että jokaisessa lähetyksessä saavutetaan suurin mahdollinen ymmärrettävyys.

Tämän saavuttamiseksi ilma-aluksen miehistön ja maahenkilökunnan on pyrittävä:

- a) lausumaan jokainen sana ja luku selvästi,

- b) säilyttämään tasainen puhenopeus, joka ei ylitä sataa sanaa minuutissa. Kun lähetetään ilma-alukselle viestiä, jonka se kirjoittaa muistiin, tulisi käyttää pienempää puhenopeutta. Pieni tauko ennen numeroita ja niiden jälkeen helpottaa niiden ymmärtämistä,
- c) säilyttämään muuttumaton äänen voimakkuus ja käyttää normaalia puheääntä,
- d) olemaan selvillä oikeasta mikrofonin käyttötekniikasta. Oikea etäisyys mikrofonista on tärkeää, jos modulaation automaattista tasonsäätöä ei käytetä,
- e) keskeyttämään väliaikaisesti puhe, jos on välttämätöntä kääntää päätä pois päin mikrofonista.

Puhelähetystekniikka on syytä sopeuttaa vallitseviin yhteydenpito-olosuhteisiin.

2.8. Sanomaan kuuluvat ICAO:n hyväksytyt lyhenteet muutetaan lyhentämättömiksi sanoiksi tai sanonnoiksi. Lyhenteitä voidaan kuitenkin käyttää, mikäli ne ovat yleisessä käytössä ja ilmailuhenkilöstön yleisesti tuntemia. Tällaiset lyhenteet esitetään liitteessä 1, ja ne voidaan ilmaista joko kokonaisina sanoina tai lausuen jokainen yksittäinen kirjain erikseen ei-puheakkosmuodossa liitteen mukaisesti.

3 YLEISIÄ SANONTOJA

3.1 KORKEUDEN ILMOITTAMINEN

- a) LENTOPINTA (luku) tai FLIGHT LEVEL (number) or
b) (luku) METRIÄ tai (number) METRES or
c) (luku) JALCAA (number) FEET

Korkeus voidaan ilmoittaa sanoilla "korkeus/altitude", "lentokorkeus/level" tai "lentopinta/flight level" riippuen lennon vaiheesta ja korkeusmittariasetuksesta.

3.2 KORKEUDEN MUUTOKSET

... kun ilma-alukselle annetaan ohjeet aloittaa korkeuden muutos mahdollisimman pian normaalein toimenpitein

- a) NOUSE (tai LASKEUDU) CLIMB (or DESCEND)
sekä tarvittaessa: followed as necessary by:
(1) (lentokorkeus) TO (level)
(2) SAAVUTTAAKSESI (lentokorkeus) TO REACH (level) AT (or BY)
(määrättyyn aikaan tai määrättyssä (time or significant point)
paikassa, tai määrättyyn aikaan
tai paikkaan mennessä)
(3) ILMOITA KUN JÄTÄT (tai SAAVUTAT REPORT LEAVING (or REACHING,
tai LÄPI) (lentokorkeus) or PASSING) (level)
(4) METRIÄ SEKUNNISSA (tai JALCAA AT (number) METRES PER
MINUUTISSA) SECOND (or FEET PER MINUTE)
[TAI ENEMMÄN (tai VÄHEMMÄN)] [OR GREATER (or LESS)]

...kun annetaan ohjeet nousua tai laskeutumista varten määrättylle korkeusvälille

- (5) SÄILYTTÄÄKSESI KORKEUSALUEEN TO AND MAINTAIN BLOCK
(korkeus) (korkeus) (level) TO (level)

... vain ääntä nopeammille ilma-aluksille

- (6) ILMOITA KUN ALOITAT REPORT STARTING
KIIHDYTYKSEN (tai HIDASTUKSEN) ACCELERATION (or DECELERATION)

... kun ilma-alukselle annetaan ohjeet pyytää korkeuden muutosta toiselta lennonjohtoyksiköltä

- b) PYYDÄ KORKEUDEN (tai LENTOPINNAN) REQUEST LEVEL (or FLIGHT
MUUTOSTA (yksikön nimi) LEVEL or ALTITUDE) CHANGE
[(määrättyyn aikaan tai määrättyssä FROM (name of unit) [AT (time
paikassa)] or significant point)]

... kun ilma-aluksen korkeuden muutos on jo aloitettu ja selvityskorkeutta muutetaan

c)	PYSÄYTÄ NOUSU (tai LASKEUTUMINEN) (lentokorkeus)	STOP CLIMB (or DESCENT) AT (level)
d)	JATKA NOUSUA (tai LASKEUTUMISTA) (lentokorkeus)	CONTINUE CLIMB (or DESCENT) TO (level)
e)	JOUDUTA NOUSUA (tai LASKEUTUMISTA) [KUNNES LÄPI (lentokorkeus)]	EXPEDITE CLIMB (or DESCENT) [UNTIL PASSING (level)]

... kun ilma-aluksen korkeuden muuttamisen ajoitus on ilma-aluksen päällikön harkinnassa

f)	KUN VALMIS, NOUSE (tai LASKEUDU) (lentokorkeus)	WHEN READY CLIMB (or DESCEND) TO (level)

...kun vaaditaan toimia määrättyyn aikaan tai määrättyssä paikassa

g)	VÄLITTÖMÄSTI	IMMEDIATELY
h)	OHITETTUASI (määrätty paikka), tai [(määrätyn paikan) JÄLKEEN]	AFTER PASSING (significant point)
i)	(määrättyyn aikaan tai määrättyssä paikassa)	AT (time or significant point)

... kun ilma-alus saa itse päättää milloin aloittaa pyydetyn toiminnan

j)	KUN VALMIS (ohje)	WHEN READY (instruction)

... muita korkeuden muutoksiin liittyviä sanontoja

k)	ODOTA NOUSUA (tai LASKEUTUMISTA) (määrätty aika tai paikka)	EXPECT CLIMB (or DESCENT) AT (time or significant point)
l)	* <i>PYYDÄN LASKEUTUMISTA AIKAAN (aika)</i>	* <i>REQUEST DESCENT AT (time)</i>

... kun ilma-alusta pyydetään säilyttämään näkölentosääolosuhteet ja oma porrastus nousun/laskeutumisen aikana

m)	SÄILYTÄ OMA PORRASTUS JA VMC [lentokorkeudelta lentokorkeudelle] (liikenneilmoitus)	MAINTAIN OWN SEPARATION AND VMC [FROM (level)] [TO (level)] (traffic information)
n)	SÄILYTÄ OMA PORRASTUS JA VMC (lentokorkeus) YLÄPUOLELLA (tai ALAPUOLELLA tai SAAKKA)	MAINTAIN OWN SEPARATION AND VMC ABOVE (or BELOW or TO) (level)

Kun ilma-alukselle annetaan selvitys käyttäen sanontaa "OMA PORRASTUS" siihen sisällytetään tieto vaikuttavasta liikenteestä käyttäen sanontaa "VAIKUTTAVA LIIKENNE / ESSENTIAL TRAFFIC".

... kun ilma-alusta pyydetään säilyttämä keskinäinen korkeusporrastus

- o) SÄILYTÄ VÄHINTÄÄN (luku) METRIÄ (tai JALKAA) (ilma-aluksen kutsumerkki) YLÄPUOLELLA (tai ALAPUOLELLA)   MAINTAIN AT LEAST (number) METRES (or FEET) ABOVE (or BELOW) (aircraft call sign)

... kun epäillään, voiko ilma-alus noudattaa selvitystä tai ohjetta

- p) ELLEI MAHDOLLISTA (vaihtoehtoiset ohjeet) JA ILMOITA   IF UNABLE (alternative instructions) AND ADVISE

... kun ohjaaja ei pysty noudattamaan selvitystä tai ohjetta

- q) * EN PYSTY   * UNABLE

... kun lentomiehistö poikkeaa annetusta selvityksestä noudattaakseen ACAS toimintaohjetta

- r) * TCAS TOIMINTAOHJE   * TCAS RA

- s) SELVÄ   ROGER

... kun ACAS-väistö on suoritettu ja palataan lennonjohtoselvitykseen

- t) * TILANNE OHI, PALAAN (annettu selvitys)   * CLEAR OF CONFLICT, RETURNING TO (assigned clearance)

- u) SELVÄ (tai vaihtoehtoiset ohjeet)   ROGER (or alternative instructions)

... kun ACAS-toimintaohjeen mukainen toimenpide on suoritettu, ja palattu noudattamaan lennonjohtoselvitystä tai ohjeita

- v) * TILANNE OHI, PALATTU (annettu selvitys)   * CLEAR OF CONFLICT (assigned clearance) RESUMED

- w) SELVÄ (tai vaihtoehtoiset ohjeet)   ROGER (or alternative instructions)

... mikäli lennonjohtoselvitys ja ACAS-toimintaohje ovat ristiriidassa, lentomiehistön tulee noudattaa ACAS-toimintaohjetta ja informoida lennonjohtoa välittömästi

- x) * EN PYSTY, TCAS TOIMINTAOHJE   * UNABLE, TCAS RA

- y) SELVÄ   ROGER

... kun selvitys peruuttaa SID:n vertikaaliprofiilin korkeusrajoitukset nousun aikana

- z) NOUSE (lentokorkeus) [KORKEUSRAJOITUKSET (SID tunnus) PERUUTETTU (tai KORKEUSRAJOITUKSET (SID tunnus) PERUUTETTU PISTEESSÄ (paikka))]   CLIMB TO (level) [LEVEL RESTRICTION(S) (SID designator) CANCELLED (or) LEVEL RESTRICTION(S) (SID designator) AT (point) CANCELLED]

... kun selvitys peruuttaa STAR:n vertikaaliprofiiliin liittyvät korkeusrajoitukset lähestymisen aikana

aa)	LASKEUDU (lentokorkeus) [KORKEUS-RAJOITUKSET (STAR tunnus) PERUUTETTU (tai) KORKEUS-RAJOITUKSET (STAR tunnus) PERUUTETTU PISTEESSÄ (paikka)]	DESCEND TO (level) [LEVEL RESTRICTION(S) (STAR designator) CANCELLED (or) LEVEL RESTRICTION(S) (STAR designator) AT (point) CANCELLED]

3.3 RADIOYHTEYDEN SIIRTO

a)	OTA YHTEYS (kutsumerkki) (taajuus) [NYT]	CONTACT (unit call sign) (frequency) [NOW]
b)	(aika tai paikka) [tai KUN] [LÄPI tai JÄTÄT tai SAAVUTAT (lentokorkeus)] OTA YHTEYS (kutsumerkki) (taajuus)	AT (or OVER) (time or place) [or WHEN] [PASSING/LEAVING/REACHING (level)] CONTACT (unit call sign) (frequency)
c)	ELLEET SAA YHTEYTTÄ (ohjeet)	IF NO CONTACT (instructions)
d)	ODOTA YHTEYDENOTTOA (kutsumerkki)(taajuus)	STAND BY FOR (unit call sign) (frequency)
e)	* PYYDÄN VAIHTAA (taajuus)	* REQUEST CHANGE TO (frequency)
f)	TAAJUUDEN VAIHTO HYVÄKSYTTY	FREQUENCY CHANGE APPROVED
g)	KUUNTELE (kutsumerkki) (taajuus)	MONITOR (unit call sign) (frequency)
h)	* KUUNTELEN (taajuus)	* MONITORING (frequency)
i)	KUN VALMIS, OTA YHTEYS (kutsumerkki)(taajuus)	WHEN READY CONTACT (unit call sign) (frequency)
j)	PYSY TÄLLÄ TAAJUUDELLA	REMAIN THIS FREQUENCY

3.4 8.33 kHz:n KANAVAVÄLIN KÄYTTÖ

... kun ilma-alusta pyydetään vahvistamaan mahdollisuus käyttää 8.33 kHz:n kanavaväliä

a)	VAHVISTA KAHDEKSAN PISTE KOLME KOLME	CONFIRM EIGHT POINT THREE THREE

... kun ilma-alus vahvistaa mahdollisuuden käyttää 8.33 kHz:n kanavaväliä

b)	*VAHVISTAN KAHDEKSAN PISTE KOLME KOLME	*AFFIRM EIGHT POINT THREE THREE

... kun ilma-alus ilmoittaa, ettei sillä ole mahdollisuutta käyttää 8.33 kHz:n kanavaväliä

- c) **EI KAHDEKSAN PISTE KOLME KOLME* **NEGATIVE EIGHT POINT
THREE THREE*
**... kun ilma-alusta pyydetään vahvistamaan mahdollisuus käyttää UHF-
taajuusaluetta**
- d) VAHVISTA UHF CONFIRM UHF
... kun ilma-alus vahvistaa mahdollisuuden käyttää UHF-taajuusaluetta
- e) **VAHVISTAN UHF* **AFFIRM UHF*
**... kun ilma-alus ilmoittaa, ettei sillä ole mahdollisuutta käyttää UHF-
taajuusaluetta**
- f) **EI UHF* **NEGATIVE UHF*
**... kun ilma-alusta pyydetään vahvistamaan lupa poiketa 8.33 kHz:n
kanavavälivaatimuksesta**
- g) VAHVISTA KAHDEKSAN PISTE CONFIRM EIGHT POINT
KOLME KOLME POIKKEUSLUPA THREE THREE EXEMPTED
... kun ilma-alus vahvistaa luvan poiketa 8.33 kHz kanavavälivaatimuksesta
- h) **VAHVISTAN KAHDEKSAN PISTE* **AFFIRM EIGHT POINT*
KOLME KOLME POIKKEUSLUPA *THREE THREE EXEMPTED*
**... kun ilma-alus ilmoittaa, ettei sillä ole lupaa poiketa 8.33 kHz
kanavavälivaatimuksesta**
- i) **EI KAHDEKSAN PISTE* **NEGATIVE EIGHT POINT*
KOLME KOLME POIKKEUSLUPAA *THREE THREE EXEMPTED*
**... ilmoitus, että tietty selvitys annetaan koska muuten riittämättömästi
varustettu ja ilman poikkeuslupaa oleva ilma-alus joutuisi ilmatilaan, jossa
vaatimuksena on mahdollisuus käyttää 8.33 kHz:n kanavaväliä**
- j) KAHDEKSAN PISTE KOLME KOLME DUE EIGHT POINT
VAATIMUKSEN TAKIA THREE THREE REQUIREMENT

3.5 KUTSUMERKIN VAIHTAMINEN

- ... kun ilma-alukselle annetaan ohje vaihtaa kutsumerkkinsä**
- a) VAIHDA KUTSUMERKIKSESI CHANGE YOUR CALL SIGN TO
(uusi kutsumerkki) (new call sign)
[KUNNES TOISIN MÄÄRÄTÄÄN] [UNTIL FURTHER ADVISED]
- ... kun ilma-alukselle annetaan ohje vaihtaa kutsumerkkinsä takaisin
lentosuunnitelman mukaiseksi**
- b) VAIHDA TAKAISIN LENTO- REVERT TO FLIGHT PLAN
SUUNNITELMAN KUTSUMERKKIIN CALL SIGN (call sign)
(kutsumerkki) [(määrätyssä paikassa)] [AT (significant point)]

3.6 **LIIKENNEILMOITUS**

a)	LIIKENTEESI (tiedot)	TRAFFIC (information)
b)	EI TIEDOSSA OLEVAA LIIKENNETTÄ	NO REPORTED TRAFFIC

... kun ilma-alus kuittaa saamansa liikenneilmoituksen

c)	* HUOMIOIN	* LOOKING OUT
d)	* LIIKENNE NÄKYVISSÄ	* TRAFFIC IN SIGHT
e)	* EI NÄKYVISSÄ [SYYT]	* NEGATIVE CONTACT [reasons]
f)	[LISÄÄ] LIIKENNETTÄ (suunta) KOHTI (tyyppi, lentokorkeus) ARVIO (tai YLAPUOLELLA) (määrätty paikka) (aika)	[ADDITIONAL] TRAFFIC (direction) BOUND (type of aircraft) (level) ESTIMATED (or OVER) (significant point) AT (time)
g)	LIIKENTEESI (luokittelu) MIEHITTÄMÄTÖN VAPAA ILMAPALLO OLI [tai ARVIO] (määrätty paikka) AIKAAN (aika) ILMOITETTU KORKEUS [tai KORKEUS TUNTEMATON] LIIKKUU (suunta) (muu asiaankuuluva tieto, jos saatavilla)	TRAFFIC IS (classification) UNMANNED FREE BALLOON(S) WAS [or ESTIMATED] OVER (place) AT (time) REPORTED (level(s)) [or LEVEL UNKNOWN] MOVING (direction) (other pertinent information, if any)

3.7 **SÄÄOLOSUHTEET**

a)	[PINTA]TUULI (luku) ASTETTA (nopeus) (yksikkö)	[SURFACE] WIND (number) DEGREES (speed) (units)
b)	TUULI (korkeus) (luku) ASTETTA (luku) KILOMETRIÄ TUNNISSA (tai SOLMUA)	WIND AT (level) (number) DEGREES (number) KILOMETRES PER HOUR (or KNOTS)
c)	NÄKYVYYS (etäisyys) (yksikkö) [suunta]	VISIBILITY (distance) (units) [direction]
d)	KIITOTIENÄKYVYYS (tai RVR) [KIITOTIE (tunnus)] (etäisyys) (yksikkö)	RUNWAY VISUAL RANGE (or RVR) [RUNWAY (number)] (distance) (units)
e)	KIITOTIENÄKYVYYS (tai RVR) KIITOTIE (tunnus) EI SAATAVILLA (tai EI OLE ILMOITETTU)	RUNWAY VISUAL RANGE (or RVR) RUNWAY (number) NOT AVAILABLE (or NOT REPORTED)

... kun kiitotielle on useita RVR-mittauspaikkoja

f)	KIITOTIENÄKYVYYS (tai RVR) [KIITOTIE (tunnus)] (ensimmäinen mittauskohta)	RUNWAY VISUAL RANGE (or RVR) [RUNWAY (number)] (first position)

(etäisyys) (yksikkö), (toinen mittauskohta)	(distance) (units), (second position)
(etäisyys) (yksikkö), (kolmas mittauskohta)	(distance) (units), (third position)
(etäisyys) (yksikkö)	(distance) (units)

... kun jonkin RVR-mittauspaikan arvo puuttuu tulee tieto arvon puuttumisesta sisällyttää sanomaan

g) KIITOTIENÄKYVYYS (tai RVR) [KIITOTIE (tunnus)] (ensimmäinen mittauskohta) (etäisyys) (yksikkö), (toinen mittauskohta) EI SAATAVILLA, (kolmas mittauskohta) (etäisyys) (yksikkö)	RUNWAY VISUAL RANGE (or RVR) [RUNWAY (number)] (first position) (distance) (units), (second position) NOT AVAILABLE, (third position) (distance) (units)
h) VALLITSEVA SÄÄ (yksityiskohdat)	PRESENT WEATHER (details)
i) PILVET (määrä, [(tyyppi)] ja pilven alaraja) (yksikkö) (tai PILVETÖNTÄ)	CLOUD (amount, [(type)] and height of base) (units) (or SKY CLEAR)
j) CAVOK	CAVOK
k) LÄMPÖTILA [MIINUS] (luku) (ja/tai KASTEPISTE [MIINUS] luku)	TEMPERATURE [MINUS] (number) (and/or DEWPOINT [MINUS] number)
l) QNH (luku) [yksikkö]	QNH (number) [units]
m) QFE (luku) [yksikkö]	QFE (number) [units]
n) (ilma-alustyyppi) ILMOITTI (kuvaus) JÄÄTÄMISTÄ (tai TURBULENSSIA) [PILVESSÄ] (alue) (aika)	(aircraft type) REPORTED (description) ICING (or TURBULENCE) [IN CLOUD] (area) (time)

... kun ilma-alusta pyydetään ilmoittamaan lento-olosuhteet

o) ILMOITA LENTO-OLOSUHTEET	REPORT FLIGHT CONDITIONS

3.8 PAIKKAILMOITUKSET

a) ILMOITA SEURAAVAKSI (määrätty paikka)	NEXT REPORT AT (significant point)

... kun ilma-alusta pyydetään jättämään pois paikkailmoitukset

b) JÄTÄ POIS PAIKKAILMOITUKSET [KUNNES (paikka)]	OMIT POSITION REPORTS [UNTIL (specify)]
c) JATKA PAIKKAILMOITUSTEN ANTAMISTA	RESUME POSITION REPORTING

3.9 LISÄILMOITUKSET

- a) ILMOITA KUN OHITAT (paikka) REPORT PASSING (significant point)

... kun ilma-alusta pyydetään ilmoittamaan määrätty paikka tai etäisyys

- b) ILMOITA (etäisyys) MAILIA (GNSS tai DME) (DME-asemalta) (tai määrättyltä paikalta) REPORT (distance) MILES (GNSS or DME) FROM (name of DME station) (or significant point)
- c) * (etäisyys) MAILIA (GNSS tai DME) (DME-aseman nimi) (tai määrätystä paikasta) * (distance) MILES (GNSS or DME) FROM (name of DME station) (or significant point)
- d) ILMOITA, KUN OHITAT (VOR-aseman nimi) RADIAALIN (luku kolmella numerolla) REPORT PASSING (three digits) RADIAL (name of VOR) VOR

... kun ilma-alusta pyydetään ilmoittamaan nykyinen paikka

- e) ILMOITA (GNSS tai DME) ETÄISYYS (määrättyltä paikalta) tai (DME-asemalta) REPORT (GNSS or DME) DISTANCE FROM (significant point) or (name of DME station)
- f) * (etäisyys) MAILIA (GNSS tai DME) (DME-asemalta) tai (määrättyltä paikalta) * (distance) MILES (GNSS or DME) FROM (name of DME station) or (significant point)

... kun ilma-alus, lentäessään määrättyillä reiteillä tai alueilla, ilmoittaa toiminnan olevan normaalia

- g) * TOIMINTA NORMAALIA * OPERATIONS NORMAL

... kun kutsuttu asema ei ole varma sitä kutsuneen aseman kutsumerkistä

- h) ASEMA JOKA KUTSUI (kutsuttu asema) SANO UUELLEEN KUTSUMERKKISI STATION CALLING (station called) SAY AGAIN YOUR CALL SIGN

3.10 LENTOPAIKKATIEDOT

- a) [(sijainti)] KIITOTIEOLOSUHTEET KIITOTIE (tunnus) (kunto) [(location)] RUNWAY SURFACE CONDITION RUNWAY (number) (condition)
- b) [(sijainti)] KIITOTIEOLOSUHTEET KIITOTIE (tunnus) VANHENTUNEET [(location)] RUNWAY SURFACE CONDITION RUNWAY (number) NOT CURRENT
- c) LASKUALUEEN KUNTO (kunto) LANDING SURFACE (condition)
- d) VARO RAKENNUSTÖITÄ (paikka) CAUTION CONSTRUCTION WORK (location)

e)	VARO (syy) OIKEALLA (tai VASEMMALLA) PUOLELLA (tai MOLEMMILLA PUOLILLA) KIITOTIETÄ [tunnus]	CAUTION (specify reasons) RIGHT (or LEFT), (or BOTH SIDES) OF RUNWAY [number]
f)	VARO, TYÖT KÄYNNISSÄ (tai ESTETTÄ) (paikka ja muut tarvittavat tiedot)	CAUTION WORK IN PROGRESS (or OBSTRUCTION) (position and any necessary advice)
g)	KIITOTIEN KUNTO (havaintoaika) KIITOTIE (tunnus) (esiintymän laatu) (syvyys) MILLIMETRIÄ. ARVIOITU KITKATASO HYVÄ (tai KESKINKERTAISTA PAREMPI tai KESKINKERTAINEN tai KESKINKERTAISTA HUONOMPI tai HUONO) [ja/tai KITKAKERTOIMET (mittausväline ja arvot)]	RUNWAY REPORT AT (observation time) RUNWAY (number) (type of precipitant) UP TO (depth of deposit) MILLIMETERS ESTIMATED SURFACE FRICTION GOOD (or MEDIUM TO GOOD or MEDIUM or MEDIUM TO POOR or POOR) [and/or FRICTION COEFFICIENT (equipment and number)]
h)	(ilma-aluksen tyyppi) ILMOITTI AIKAAN (aika) JARRUTUSTEHON OLLEEN HYVÄ (tai KESKINKERTAINEN) (tai HUONO)	BRAKING ACTION REPORTED BY (aircraft type) AT (time) GOOD (or MEDIUM) (or POOR)
i)[Fi]	KITKASSA HUOMATTAVAA VAIHTELUA	FRICTION LEVEL SIGNIFICANTLY VARIABLE
j)[Fi]	ARVIOITU KITKATASO HUONO, MITATTUJA KITKAKERTOIMIA EI KÄYTETTÄVISSÄ	ESTIMATED SURFACE FRICTION POOR MEASURED FRICTION COEFFICIENT NOT AVAILABLE
k)	KIITOTIE (tai RULLAUSTIE) (tunnus) MÄRKÄ [tai KIITOTIELLÄ VETTÄ, tai LUMI POISTETTU (käyttökelpoinen pituus ja leveys) tai KÄSITELTY, tai KUIVIEN LUMILAIKKUJEN PEITOSSA, (tai MÄRKÄÄ LUNTA, tai PAKKAUTUNUTTA LUNTA, tai SOHJOA, tai JÄÄTYNYTTÄ SOHJOA, tai JÄÄTÄ, tai MÄRKÄÄ JÄÄTÄ JÄÄTÄ ALIMMAISENA, tai JÄÄTÄ JA LUNTA, tai AJELEHTIVAA LUNTA, tai JÄÄTYNEITÄ PYÖRÄNJÄLKIÄ JA HARJANTEITA)]	RUNWAY (or TAXIWAY) (number) WET [or STANDING WATER, or SNOW REMOVED (length and width as applicable), or TREATED, or COVERED WITH PATCHES OF DRY SNOW (or WET SNOW, or COMPACTED SNOW , or SLUSH, or FROZEN SLUSH, or ICE, or WET ICE, or ICE UNDERNEATH, or ICE AND SNOW, or SNOWDRIFTS, or FROZEN RUTS AND RIDGES)]
l)	TORNIN HAVAINTO (säätieto)	TOWER OBSERVES (weather information)
m)	OHJAAJAN ILMOITUS (säätieto)	PILOT REPORTS (weather information)

3.11 NÄKÖ- JA MITTARILÄHESTYMISLAITTEIDEN TOIMINTAKUNTO

a)	(laite) KIITOTIE (tunnus) (kuvaus häiriöstä)	(specify visual or non-visual aid) RUNWAY (number) (description of deficiency)
b)	(tyyppi) VALOT (epäkuntoisuus)	(type) LIGHTING (unserviceability)
c)	GBAS/SBAS/MLS/ILS-KATEGORIA (kategoriatunnus) (toimintakunto)	GBAS/SBAS/MLS/ILS CATEGORY (category) (serviceability state)
d)	RULLAUSTIEVALOT (kuvaus häiriöstä)	TAXIWAY LIGHTING (description of deficiency)
e)	(näköhavaintoihin perustuva liukukulman esityslaite) (tai PAPI) KIITOTIE (tunnus) (kuvaus häiriöstä)	(type of visual approach slope indicator) (or PAPI) RUNWAY (number) (description of deficiency)

3.12 RADIOSUUNTIMINEN

... kun ilma-alus pyytää radiosuuntimaa

a)	[Fi]* PYYDÄN (ao. Q-koodi) SUUNTIMAA	REQUEST (appropriate Q-code)
b)	[Fi]LÄHETÄ SUUNTIMISTA / (suuntiman tyyppi) VARTEN	TRANSMIT FOR DIRECTION FINDING
c)	[Fi](Q-koodi) ON (luku kolmella numerolla)	(Q-code) IS (three digits)

3.13 RVSM RADIOPUHELINLIIKENNE

... kun vahvistetaan ilma-aluksen RVSM-hyväksyntä

a)	VAHVISTA RVSM HYVÄKSYTTY	CONFIRM RVSM APPROVED

... kun ilma-alus ilmoittaa RVSM-hyväksynnän

b)	* VAHVISTAN RVSM	* AFFIRM RVSM

... kun ilma-alus ilmoittaa ettei se ole RVSM-hyväksytty antaen täydentävät tiedot

c)	* EI RVSM [(täydentävä tieto esim. valtion ilma-alus)]	* NEGATIVE RVSM [(supplementary information, e.g. State Aircraft)]

Lennettäessä RVSM-ilmatilassa tai sen läpi ilma-aluksella, jota ei ole hyväksytty RVSM-toimintaan, ohjaaja ilmoittaa, ettei ilma-alus ole RVSM-hyväksytty aina a) avauskutsussa kaikilla RVSM-ilmatilan taajuuksilla, b) kaikkien korkeudenmuutosten yhteydessä ja c) kaikissa korkeudenmuutosselvitysten takaisinlukuissa.

... kun ilma-alukselle ei voida antaa selvitystä RVSM-ilmatilaan

d)	EI VOIDA SELVITTÄÄ RVSM-ILMATILAA, SÄILYÄ [tai LASKEUDU, tai NOUSE] (lentokorkeus)	UNABLE ISSUE CLEARANCE INTO RVSM AIRSPACE, MAINTAIN [or DESCEND TO, or CLIMB TO] (level)

... kun voimakas turbulenssi vaikuttaa ilma-aluksen kykyyn säilyttää korkeus RVSM:n vaatimusten mukaisesti

e)	* EN PYSTY RVSM TURBULENSSIN VUOKSI	* UNABLE RVSM DUE TURBULENCE

... kun ilma-aluksen laitteisto ei täytä sille asetettuja vaatimuksia

f)	* EN PYSTY RVSM LAITTEIDEN VUOKSI	* UNABLE RVSM DUE EQUIPMENT

... kun ilma-alusta pyydetään ilmoittamaan milloin se on taas RVSM-kelpoinen tai kun ohjaaja on valmis palaamaan RVSM-toimintaan

g)	ILMOITA KUN PYSTYT JATKAMAAN RVSM	REPORT WHEN ABLE TO RESUME RVSM

... kun ilma-alus on taas RVSM-kelpoinen tai ohjaaja on valmis palaamaan RVSM-toimintaan

h)	VAHVISTA ETTÄ PYSTYT JATKAMAAN RVSM	CONFIRM ABLE TO RESUME RVSM

... kun ilma-alus ilmoittaa, että se on kykenevä palaamaan RVSM-toimintaan laitteistosta tai säästä johtuneen keskeytyksen jälkeen

i)	*VALMIS JATKAMAAN RVSM	*READY TO RESUME RVSM

3.14 GNSS-PALVELUN TASO

a)	GNSS ON EPÄLUOTETTAVA (tai GNSS VOI OLLA POIS KÄYTÖSTÄ [HÄIRIÖN TAKIA])	GNSS REPORTED UNRELIABLE (or GNSS MAY NOT BE AVAILABLE [DUE TO INTERFERENCE])
1)	(paikka) LÄHEISYYDESSÄ (säde) [VÄLILLÄ (lentokorkeudet)]	IN THE VICINITY OF (location) (radius) [BETWEEN (levels)]
2)	(kuvaus) ALUEELLA (tai (nimi) FIR:ssä) [VÄLILLÄ (lentokorkeudet)]	IN THE AREA OF (description) (or IN (name) FIR) [BETWEEN (levels)]
b)	BASIC GNSS (tai SBAS, tai GBAS) EI OLE KÄYTETTÄVISSÄ (käyttötarkoitus) [(aikaväli) (tai KUNNES TOISIN ILMOITETAAN)]	BASIC GNSS (or SBAS, or GBAS) UNAVAILABLE FOR (specify operation) [FROM (time) TO (time) (or UNTIL FUTHER NOTICE)]
c)	BASIC GNSS EI OLE KÄYTETTÄVISSÄ	BASIC GNSS UNAVAILABLE

	[(syy esim. RAIM:n PUUTTUMISEN HÄLYTYKSEN TAKIA)]	[DUE TO (reason e.g. LOSS OF RAIM or RAIM ALERT)]
d)	*GBAS (tai SBAS) EI KÄYTETTÄVISSÄ	* GBAS (or SBAS) UNAVAILABLE
e)	VAHVISTA GNSS NAVIGOINTI	CONFIRM GNSS NAVIGATION
f)	*VAHVISTAN GNSS NAVIGOINNIN	*AFFIRM GNSS NAVIGATION

3.15 RNAV RADIOPUHELINLIIKENNE JA ILMA-ALUKSEN SUUNNISTUSKYVYN HEIKENTYMINEN

... kun ilma-alukselta kysytään kykyä hyväksyä tietty RNAV-menetelmä

a)	PYSTYKÖ NOUDATTAMAAN (RNAV lähtö tai tuloreitin tunnus)	ADVISE IF ABLE (designator) DEPARTURE (or ARRIVAL)
b)	*EN PYSTY NOUDATTAMAAN (RNAV lähtö- tai tuloreitin tunnus) (syy)	UNABLE (designator) DEPARTURE (or ARRIVAL) (reasons)
c)	* EN PYSTY NOUDATTAMAAN (RNAV lähtö- tai tuloreitin tunnus), EPÄSOPIVA RNAV TYYPPI	* UNABLE (designator) DEPARTURE (or ARRIVAL) DUE RNAV TYPE

... kun lennonjohto ilmoittaa ettei ilma-aluksen pyytämää RNAV-menetelmää voida myöntää

d)	(RNAV lähtö- tai tuloreitin tunnus) EI MAHDOLLISTA (syy)	UNABLE TO ISSUE (designator) DEPARTURE (or ARRIVAL) (reasons)
e)	(RNAV lähtö- tai tuloreitin tunnus) EI MAHDOLLISTA, EPÄSOPIVA RNAV TYYPPI	UNABLE TO ISSUE (designator) DEPARTURE (or ARRIVAL) DUE RNAV TYPE

... kun ilma-alus ilmoittaa RNAV-laitteiston toimintakunnon heikentymisestä tai epäkunnosta

f)	* EN TÄYTÄ RNP- (tyyppi) (tai RNAV-) VAATIMUKSIA [(syy esim. RNAV:n PUUTTUMISEN tai RAIM HÄLYTYKSEN) TAKIA]	UNABLE RNP (specify type) (or RNAV) [DUE TO (reason e.g. LOSS of RAIM or RAIM ALERT)]

... kun ilma-alus ilmoittaa puuttuvista RNAV-laitteista

g)	* EI RNAV	* NEGATIVE RNAV

4. ALUELENNONJOHTOPALVELU

4.1 SELVITYKSEN ANTAMINEN

a)	(ilma-aluksen kutsumerkki) SELVITETTY (tai SELVÄ)	(aircraft call sign) CLEARED TO
b)	SELVITYKSEN MUUTOS (tai UUDELLEEN SELVITETTY) (selvityksen muutokset) [MUU OSA SELVITYKSESTÄ ENNALLAAN]	RECLEARED (amended clearance details) [REST OF CLEARANCE UNCHANGED]
c)	SELVITYKSEN MUUTOS (tai UUDELLEEN SELVITETTY) (muutetun reitin osa) (paikka, jossa liitytään alkuperäiseen reittiin) [MUU OSA SELVITYKSESTÄ ENNALLAAN]	RECLEARED (amended route portion) TO (significant point of original route) [REST OF CLEARANCE UNCHANGED]
d)	LIITY (määrittele) (paikka) (lentokorkeus) [(aika)]	JOIN (specify) AT (significant point) AT (level) [AT (time)]

... kun ilma-alusta pyydetään nousemaan / laskeutumaan valvomattomassa ilmatilassa tiettyyn korkeuteen ennen saapumista valvottuun ilmatilaan

g)	SAAVU VALVOTTUUN ILMATILAAN (tai LÄHIALUEELLE) [(paikka tai reitti) KAUTTA] (lentokorkeus) [AIKAAN (aika)]	ENTER CONTROLLED AIRSPACE (or CONTROL ZONE) [VIA (significant point or route)] AT (level) [AT (time)]

... kun ilma-alukselle annetaan selvitys jättää valvottu ilmatila

h)	JÄTÄ VALVOTTU ILMATILA (tai LÄHIALUE) (paikka tai reitti) [KAUTTA] (lentokorkeus) (tai NOUSSUSSA, tai LIU'USSA)	LEAVE CONTROLLED AIRSPACE (or CONTROL ZONE) [VIA] (significant point or route) AT (level) (or CLIMBING, or DESCENDING)

... kun ilma-alukselle välitetään muun lennonjohtoelimen antama selvitys

i)	(lennonjohtoelin) SELVITTÄÄ (ilma-aluksen kutsumerkki)	(name of unit) CLEARS (aircraft call sign)

4.2 REITIN JA SELVITYSRAJAN ANTAMINEN

a)	(mistä, mihin)	FROM (location) TO (location)
b)	(mihin)	TO (location)

jota seuraa tarvittaessa:

followed as necessary by:

- (1) SUORAAN

DIRECT

(2)	(reitti ja/tai paikat) KAUTTA	VIA (route and/or significant points)
(3)	LENTOSUUNNITELMAN MUKAAN	FLIGHT PLANNED ROUTE
(4)	(etäisyys) DME-KAARELLA (suunta) (DME-aseman nimi)	VIA (distance) DME ARC (direction) OF (name of DME station)
c)	(reitti) EI KÄYTETTÄVISSÄ (syy) VAIHTOEHTONA ON (reitti) HYVÄKSYTKÖ	(route) NOT AVAILABLE DUE (reason) ALTERNATIVE[S] IS/ARE (routes) ADVISE

Ilma-alukselle voidaan selvitysrajaksi antaa valvotussa ilmatilassa oleva ensimmäinen määräkenttä, ilmoittautumispaikka, valvotun ilmatilan tai lennonjohtoalueen raja, liikennealueella oleva määrätty paikka, laskukierros tai sen osa, mikä tahansa suunnistuslaittein määriteltävissä oleva paikka, tai VFR-ilma-aluksille mikä tahansa näköhavainnoin määriteltävissä oleva paikka.

4.3 LENTOKORKEUDEN SÄILYTTÄMINEN

a)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) [(paikka) SAAKKA]	MAINTAIN (level) [TO (significant point)]
b)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) KUNNES OHITAT (paikka)	MAINTAIN (level) UNTIL PASSING (significant point)
c)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) (luku) MINUUTTIA (paikka) OHITUKSEN JÄLKEEN	MAINTAIN (level) UNTIL (minutes) AFTER PASSING (significant point)
d)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) AIKAAN (aika) SAAKKA	MAINTAIN (level) UNTIL (time)
e)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) KUNNES (yksikön nimi) TOISIN MÄÄRÄÄ	MAINTAIN (level) UNTIL ADVISED BY (name of unit)
f)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) KUNNES TOISIN MÄÄRÄTÄÄN	MAINTAIN (level) UNTIL FURTHER ADVISED
g)	SÄILYTÄ (lentokorkeus) VALVOTUSSA ILMATILASSA	MAINTAIN (level) WHILE IN CONTROLLED AIRSPACE
f)	SÄILYTÄ KORKEUSALUE (korkeus)(korkeus)	MAINTAIN BLOCK (level) TO (level)

4.4 MATKALENTOKORKEUDEN MÄÄRITTELY

a)	YLITÄ (paikka) (lentokorkeus) (tai YLÄPUOLELLA, tai ALAPUOLELLA)	CROSS (significant point) AT (or ABOVE, or BELOW) (level)
b)	YLITÄ (paikka) AIKAAN (aika) TAI MYÖHEMMIN (tai AIKAISEMMIN) (lentokorkeus)	CROSS (significant point) AT (time) OR LATER (or BEFORE) AT (level)

c)	MATKANOUSE (lentokorkeudet) VÄLILLÄ (tai MATKANOUSU (lentokorkeus) YLÄPUOLELLA)	CRUISE CLIMB BETWEEN (levels) (or ABOVE) (level)
d)	YLITÄ (etäisyys) MAILIA (GNSS tai DME) (DME-asema) [(suunta)] tai (etäisyys) [(suunta)] (paikasta) (lentokorkeus) (tai ALAPUOLELLA, tai YLÄPUOLELLA)	CROSS (distance) MILES, (GNSS or DME) [(direction)] OF (name of DME station) or (distance) [(direction)] OF (significant point) AT (or ABOVE, or BELOW) (level)

4.5 KORKEUDEN VÄHENNYS HÄTÄTILANTEESSA

a)	* HÄTÄLASKEUTUMINEN (aiheet)	* EMERGENCY DESCENT (intentions)
b)	HUOMIO KAIKKI ILMA-ALUKSET (paikka) LÄHEISYYDESSÄ HÄTÄLASKEUTUMINEN (korkeudelta) (tarvittaessa lisäohjeet kuten selvitykset, liikennetiedotukset jne.)	ATTENTION ALL AIRCRAFT IN THE VICINITY OF [or AT] (significant point or location) EMERGENCY DESCENT FROM (level) IN PROGRESS (followed as necessary by specific instructions, clearances, traffic information, etc.)

4.6 KUN SELVITYSTÄ EI VOIDA ANTAA VÄLITTÖMÄSTI SITÄ PYYDETTÄESSÄ

a)	ODOTA SELVITYSTÄ (tai määritelty selvitys) AIKAAN (aika)	EXPECT CLEARANCE (or type of clearance) AT (time)

4.7 KUN SELVITYSTÄ POIKKEAMISEEN ALKUPERÄISESTÄ REITISTÄ EI VOIDA ANTAA

a)	EI VOI ANTAA, LIIKENNETTÄ (suunta) (ilma-aluksen tyyppi) (lentokorkeus) ARVIO (tai YLITTÄÄ) (paikka) AIKAAN (aika) KUTSU (kutsumerkki) ILMOITA AIKEESI	UNABLE, TRAFFIC (direction) BOUND (type of aircraft) (level) ESTIMATED (or OVER) (significant point) AT (time) CALL SIGN (call sign) ADVISE INTENTIONS

4.8 PORRASTUSOHJEITA

a)	YLITÄ (paikka) AIKAAN (aika) [TAI MYÖHEMMIN, (tai TAI AIKAISEMMIN)]	CROSS (significant point) AT (time) [OR LATER (or OR BEFORE)]
b)	PYSTYTKÖ YLITTÄMÄÄN (paikka) AIKAAN (aika) (tai KORKEUDELLA, tai LENTOPINNALLA) (lentokorkeus) [TAI YLÄPUOLELLA, (tai TAI ALAPUOLELLA)]	ADVISE IF ABLE TO CROSS (significant point) AT (time or level) [OR ABOVE (or OR BELOW)]

c)	SÄILYTÄ MACH (luku) [TAI ENEMMÄN (tai TAI VÄHEMMÄN)] [KUNNES (paikka)]	MAINTAIN MACH (number) [OR GREATER (or OR LESS)] [UNTIL (significant point)]
d)	ÄLÄ YLITÄ MACH (luku)	DO NOT EXCEED MACH (number)

4.9 RINNAKKAISEN SUUNNAN LENTÄMINEN

a)	PYSTYTKÖ LENTÄMÄÄN RINNAKKAISSUUNTAA	ADVISE IF ABLE TO PROCEED PARALLEL OFFSET
b)	LENNÄ RINNAKKAISSUUNTAA (etäisyys) VASEMMALLA / OIKEALLA (reitti) (lentosuunta) [KESKILINJASTA] [PAIKASTA (paikka) tai AIKAAN (aika)] [KUNNES (paikka tai aika)]	PROCEED OFFSET (distance) RIGHT / LEFT OF (route) (track) [CENTRE LINE] [AT (significant point or time)] [UNTIL (significant point or time)]
c)	RINNAKKAISSUUNTA PERUTTU (ohjeet liittyä takaisin selvitetulle lentoreitille tai muut ohjeet)	CANCEL OFFSET (instructions to rejoin cleared flight route or other information)

5 LÄHESTYMISLENNONJOHTOPALVELU

5.1 LÄHTÖOHJEET

a)	[LÄHDÖN JÄLKEEN] KAARRA OIKEALLE (tai VASEMPAAN) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla) (tai JATKA KIITOTIEOHJAUSSUUNNALLA) (tai (LENTOSUUNTA) (kiitotien magneettinen suunta)) (korkeus tai paikka) (muut tarpeelliset ohjeet)	[AFTER DEPARTURE] TURN RIGHT (or LEFT) HEADING (three digits) (or CONTINUE RUNWAY HEADING) (or TRACK EXTENDED CENTRE LINE) TO (level or significant point) (other instructions as required)
b)	KUN SAAVUTAT (tai LÄPI, tai OHITAT) (lentokorkeus tai paikka) (ohjeet)	AFTER REACHING (or PASSING) (level or significant point) (instructions)
c)	KAARRA OIKEALLE (tai VASEMPAAN) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla) [KORKEUTEEN] (tai LENTOPINNALLE) (lentokorkeus) [LIITTYÄKSESI (lentosuunta, reitti, lentoväylä jne.)]	TURN RIGHT (or LEFT) HEADING (three digits) TO (level) [TO INTERCEPT (track, route, airway, ect.)]
d)	(vakiolähtöreitin tunnus) LÄHTÖREITTI	(standard departure name and number) DEPARTURE
e)	NOUDATA LENTOSUUNTAAN (luku kolmella numerolla) ASTETTA [MAGNEETTISTA (tai TOSI-) SUUNTAAN] KOHTI (tai POISPÄIN) (paikka) KUNNES (aika, tai SAAVUTAT) (paikka, lentokorkeus) [ENNEN HAKEUTUMISTA REITILLE]	TRACK (three digits) DEGREES [MAGNETIC (or TRUE)] TO (or FROM) (significant point) UNTIL (time, or REACHING) (fix or significant point or level) [BEFORE PROCEEDING ON COURSE]
f)	SELVÄ (tunnus) LÄHTÖREITTI	CLEARED (designation) DEPARTURE

... kun selvitetään suoraan ja annetaan ennakkohuomio liittymisestä takaisin SID:n myöhemmin

g)	SELVÄ SUORAAN (reittipiste), NOUSE (lentokorkeus), ODOTA UUDELLEEN LIITTYMISTÄ [(sid tunnus)] LÄHTÖREITTIIN [(reittipiste)]	CLEARED DIRECT (waypoint), CLIMB TO (level), EXPECT TO REJOIN SID [(sid designator)] [AT (waypoint)]
	<i>sitten</i>	<i>then</i>
	LIITY UUDELLEEN [(sid tunnus)] LÄHTÖREITTIIN [(reittipiste)]	REJOIN SID [(sid designator)] [AT (waypoint)]
h)	SELVÄ SUORAAN (reittipiste), NOUSE (lentokorkeus)	CLEARED DIRECT (waypoint), CLIMB TO (level)
	<i>sitten</i>	<i>then</i>
	LIITY UUDELLEEN [(sid tunnus)] LÄHTÖREITTIIN (reittipiste)	REJOIN SID (sid designator) AT (waypoint)

5.2 LÄHESTYMISOHJEET

a)	SELVÄ (tunnus) TULOREITTI	CLEARED (designation) ARRIVAL
b)	SELVÄ (selvitysraja) (paikka, reitti)	CLEARED TO (clearance limit) (designation)
c)	SELVÄ (tai HAKEUDU) (yksityiskohdat seurattavasta reitistä)	CLEARED (or PROCEED) (details of route to be followed)

... kun selvitetään suoraan ja annetaan ennakkohuomio liittymisestä takaisin STAR:n myöhemmin

d)	SELVÄ SUORAAN (reittipiste), LASKEUDU (lentokorkeus), ODOTA UUDELLEEN LIITTYMISTÄ [(tunnus)] TULOREITTIIN [(reittipiste)]	CLEARED DIRECT (waypoint), DESCEND TO (level), EXPECT TO REJOIN STAR [(star designator)] AT (waypoint)
	<i>sitten</i>	<i>then</i>
	LIITY UUDELLEEN [(tunnus)] TULO-REITTIIN [(reittipiste)]	REJOIN STAR [(star designator)] [AT (waypoint)]
e)	SELVÄ SUORAAN (reittipiste), LASKEUDU (lentokorkeus)	CLEARED DIRECT (waypoint), DESCEND TO (level)
	<i>sitten</i>	<i>then</i>
	LIITY UUDELLEEN (tunnus) TULO-REITTIIN (reittipiste)	REJOIN STAR (star designator) AT (waypoint)
f)	SELVÄ (lähestymislaji) LÄHESTYMISEEN [KIITOTIE (tunnus)]	CLEARED (type of approach) APPROACH [RUNWAY (number)]
g)	SELVÄ (lähestymislaji) KIITOTIE (tunnus) JONKA JÄLKEEN [VASEMMAN tai OIKEAN PUOLEINEN] KIERTOLÄHESTYMINEN KIITOTIE (tunnus)	CLEARED (type of approach) RUNWAY (number) FOLLOWED BY [LEFT or RIGHT HAND] CIRCLING TO RUNWAY (number)
h)	SELVÄ LÄHESTYMISEEN [KIITOTIE (tunnus)]	CLEARED APPROACH [RUNWAY (number)]

Mikäli lähestymismenetelmää ei ole määrätty, ohjaamomiehistö voi harkintansa mukaan käyttää mitä tahansa julkaistua ja virallista lähestymismenetelmää. Ohjaamomiehistö ilmoittaa ilmaliikennepalveluelimelle käyttämänsä lähestymismenetelmän.

g)	ALOITA LÄHESTYMINEN AIKAAN (aika)	COMMENCE APPROACH AT (time)
h)	* PYYDÄN SUORAA [(lähestymislaji)] LÄHESTYMISTÄ [KIITOTIE (tunnus)]	* REQUEST STRAIGHT-IN [(type of approach)] APPROACH [RUNWAY (number)]

i)	SELVÄ SUORAAN [(lähestymislaji)] LÄHESTYMISEEN [KIITOTIE (tunnus)]	CLEARED STRAIGHT-IN [(type of approach)] APPROACH [RUNWAY (number)]

Suoralla lähestymisellä tarkoitetaan mittarilähestymistä, jossa ilma-alue ei suorita kiertolähestymistä.

j)	ILMOITA (paikka) [ULOS tai SISÄÄN]	REPORT (significant point) [OUTBOUND or INBOUND]
k)	ILMOITA MENETELMÄKAARRON ALOITUS	REPORT COMMENCING PROCEDURE TURN
l)	* PYYDÄN LASKEUTUMISTA VMC:SSÄ	* REQUEST VMC DESCENT
m)	TUNNETKO (menetelmän nimi) LÄHESTYMINEN MENETELMÄN?	ARE YOU FAMILIAR WITH (name) APPROACH PROCEDURE
n)	* PYYDÄN (lähestymislaji) LÄHESTYMISTÄ [KIITOTIE (tunnus)]	* REQUEST (type of approach) APPROACH [RUNWAY (number)]
o)	* PYYDÄN (MLS tai RNAV selväkielinen tarkennus)	* REQUEST (MLS or RNAV plain- language designator)
p)	SELVÄ (MLS tai RNAV selväkielinen tarkennus)	CLEARED (MLS or RNAV plain language designator)
q)	SÄILYTÄ OMA PORRASTUS	MAINTAIN OWN SEPARATION
r)	SÄILYTÄ VMC	MAINTAIN VMC
s)	ILMOITA NÄKÖYHTEYS	REPORT VISUAL
t)	ILMOITA KIITOTIE [-VALOT] NÄKYVISSÄ	REPORT RUNWAY [LIGHTS] IN SIGHT

... kun ohjaaja pyytää näkölähestymistä

u)	* PYYDÄN NÄKÖLÄHESTYMISTÄ	* REQUEST VISUAL APPROACH
v)	SELVÄ NÄKÖLÄHESTYMISEEN KIITOTIE (tunnus)	CLEARED VISUAL APPROACH RUNWAY (number)

Vaikka näköyhteys maahan olisi saatu ennen kuin mittarilähestymismenetelmä on suoritettu loppuun, koko menetelmä suoritetaan loppuun, jollei ilma-alue pyydä ja saa selvitystä näkölähestymiseen.

... kun kysytään voiko ohjaaja hyväksyä näkölähestymisen

w)	VOITKO HYVÄKSYÄ NÄKÖ- LÄHESTYMINEN KIITOTIE (tunnus)	ADVISE ABLE TO ACCEPT VISUAL APPROACH RUNWAY (number)

... peräkkäisten näkölähestymisien ollessa kyseessä, kun jäljessä olevan ilma-aluksen ohjaaja ilmoittaa näkevänsä edellälentoa

x)	SELVÄ NÄKÖLÄHESTYMISEEN	CLEARED VISUAL APPROACH

KIITOTIE (tunnus), SÄILYTÄ OMA
PORRASTUS EDELLÄ LENTÄVÄÄN
(ilma-alustyyppi ja pyörreanaluuokka
mikäli tarpeen) [VARO JÄTTÖ-
PYÖRRETTÄ]

RUNWAY (number), MAINTAIN
OWN SEPARATION FROM
PRECEDING (aircraft type and
wake turbulence category as
appropriate) [CAUTION WAKE
TURBULENCE]

5.3 ODOTUSSELVITYKSET

... näköyhteys

a)	ODOTA NÄKÖYHTEYDESSÄ (paikka) [YLÄPUOLELLA] (tai (kaksi maantieteellistä paikkaa) VÄLILLÄ)	HOLD VISUAL [OVER] (position) (or BETWEEN) (two prominent landmarks)

... julkaistu odotusmenetelmä laitteella tai määrättyllä paikalla

b)	SELVÄ (tai HAKEUDU) (paikka, suunnistuslaite tai rasti) [SÄILYTÄ (tai NOUSE tai LASKEUDU) (lentokorkeus)] ODOTA [(suunta)] JULKAISTUN MENETELMÄN MUKAISESTI ODOTA LÄHESTYMISSELVITYSTÄ (tai JATKOSELVITYSTÄ) AIKAAN (aika)	CLEARED (or PROCEED) TO (significant point, name of facility or fix) [MAINTAIN (or CLIMB or DESCEND TO) (level)] HOLD [(direction)] AS PUBLISHED EXPECT APPROACH CLEARANCE (or FURTHER CLEARANCE) AT (time)
c)	* PYYDÄN ODOTUSOHJEITA	* REQUEST HOLDING INSTRUCTIONS

... kun on tarve antaa yksityiskohtainen odotus selvitys

d)	SELVÄ (tai HAKEUDU) (paikka, suunnistuslaite tai rasti) [SÄILYTÄ (tai NOUSE tai LASKEUDU) (lentokorkeus)] ODOTA [(suunta)] [(määrätty) RADIAALI, SUUNTA, SISÄÄNLENTOSUUNTA (luku kolmella numerolla) ASTETTA [OIKEAN- (tai VASEMMAN-) PUOLEINEN KUVIO ULOSLENTOAIKA (luku) MINUUTTIA] ODOTA LÄHESTYMISSELVITYSTÄ (tai JATKOSELVITYSTÄ) AIKAAN (aika) (tarvittaessa lisäohjeet)	CLEARED (or PROCEED TO) (significant point, name of facility or fix) [MAINTAIN (or CLIMB or DESCEND TO) (level)] HOLD [(direction)] [(specified) RADIAL, COURSE, INBOUND TRACK (three digits)] DEGREES] [RIGHT (or LEFT) HAND PATTERN] [OUTBOUND TIME (number) MINUTES] EXPECT APPROACH CLEARANCE (or FURTHER CLEARANCE) AT (time) (additional instructions, if necessary)
e)	SELVÄ ODOTUKSEEN RASTILLE (suunnituslaitteen nimi) VOR RADIAALI (luku kolmella numerolla) ETÄISYYS (etäisyys) DME [SÄILYTÄ (tai NOUSE tai LASKEUDU) (korkeus)] [OIKEAN- (tai VASEMMAN-) PUOLEINEN KUVIO [ULOSLENTOAIKA (luku) MINUUTTIA] ODOTA LÄHESTYMISSELVITYSTÄ tai JATKOSELVITYSTÄ AIKAAN (aika) (tarvittaessa lisäohjeet)	CLEARED TO THE (three digits) RADIAL OF THE (name) VOR AT (distance) DME FIX [MAINTAIN (or CLIMB or DESCEND TO) (level)] HOLD [(direction)] [RIGHT (or LEFT HAND) PATTERN] [OUTBOUND TIME (number) MINUTES] EXPECT APPROACH CLEARANCE (or FURTHER CLEARANCE) AT (time) (additional instructions, if necessary)

f)	SELVÄ ODOTTAMAAN (suunnistuslaite) VOR:n RADIAALILLA (luku kolmella numerolla) (luku) MAILIA DME:stä, (luku) JA (luku) MAILIN VÄLILLÄ (DME-aseman nimi) DME:stä [SÄILYTÄ (tai NOUSE tai LASKEUDU)] (korkeus) [OIKEAN- (tai VASEMMAN-) PUOLEINEN KUVIO ODOTA LÄHESTYMISSELVITYSTÄ (tai JATKOSELVITYSTÄ) AIKAAN (aika) (tarvittaessa lisäohjeet)	CLEARED TO THE (three digits) RADIAL OF THE (name) VOR AT (distance) DME FIX [MAINTAIN (or CLIMB or DESCEND) TO (level)] HOLD BETWEEN (distance) AND (distance) DME [RIGHT (or LEFT) HAND PATTERN] EXPECT APPROACH CLEARANCE (or FURTHER CLEARANCE) AT (time) (additional instructions, if necessary)

5.4 LASKETTU LÄHESTYMISAIKA

a)	EI VIIVYTYSTÄ	NO DELAY EXPECTED
b)	LASKETTU LÄHESTYMISAIKA (aika)	EXPECTED APPROACH TIME (time)
c)	KORJATTU LASKETTU LÄHESTYMISAIKA (aika)	REVISED EXPECTED APPROACH TIME (time)
d)	VIIVYTYSTÄ EI MÄÄRITELTY (syyt)	DELAY NOT DETERMINED (reasons)

6. LENTOPAIKALLA JA SEN LÄHEISYYDESSÄ KÄYTETTÄVÄT SANONNAT

6.1 ILMA-ALUKSEN TUNNISTAMINEN

- a) SYTYTÄ LASKUVALOT SHOW LANDING LIGHTS

6.2 NÄKÖMERKEILLÄ KUITTAAMINEN

- a) KUITTAA LIIKUTTAMALLA SIIVEKKEITÄ (tai SIVUPERÄSINTÄ) ACKNOWLEDGE BY MOVING AILERONS (or RUDDER)
- b) KUITTAA VAAPUTTAMALLA ACKNOWLEDGE BY ROCKING WINGS
- c) KUITTAA VILKUTTAMALLA LASKUVALOJA ACKNOWLEDGE BY FLASHING LANDING LIGHTS

6.3 ATFM-SANONNAT

... kun ilma-alukselle ilmoitetaan laskettu lentoonlähtöaika (CTOT)

- a) SLOT (aika) SLOT (time)
- b) UUSI SLOT (aika) REVISED SLOT (time)

... kun ilma-alukselle ilmoitetaan aiemmin ilmoitetun CTOT-ajan peruuntumisesta

- c) SLOT PERUTTU, ILMOITA KUN VALMIS SLOT CANCELLED, REPORT READY

... kun ilma-alukselle ilmoitetaan lennon lykkäytymisestä Flight Suspension Message (FLS) johdosta

- d) LENTO LYKÄTTY KUNNES TOISIN ILMOITETAAN, (syy) FLIGHT SUSPENDED UNTIL FURTHER NOTICE, DUE (reason)

... kun ilmoitetaan lennon lykkäytymisen peruuntumisesta

- e) LENNON LYKKÄYS PERUTTU, ILMOITA KUN VALMIS SUSPENSION CANCELLED, REPORT READY

... kun ilma-alukselle ilmoitetaan, ettei käynnistyslupaa voida antaa CTOT-ajan johdosta

- f) EN VOI ANTAA KÄYNNISTYSLUPAA, SLOT UMPEUTUNUT, PYYDÄ UUSI SLOT-AIKA UNABLE TO APPROVE START-UP CLEARANCE DUE SLOT EXPIRED REQUEST A NEW SLOT
- g) EN VOI ANTAA KÄYNNISTYSLUPAA, SLOT (aika), PYYDÄ KÄYNNISTYSLUPAA AIKAAN (aika) UNABLE TO APPROVE START-UP CLEARANCE DUE SLOT (time), REQUEST START-UP AT (time)

6.4 KÄYNNISTYSMENETELMÄT

... kun ilma-alus pyytää lupaa käynnistää moottorit

a)	* [ilma-aluksen paikka] [EI RNAV] PYYDÄN KÄYNNISTÄÄ	* [aircraft location] [NEGATIVE RNAV] REQUEST START UP
b)	* [ilma-aluksen paikka] [EI RNAV] PYYDÄN KÄYNNISTÄÄ, TIEDOTUS (ATIS-tunnus)	* [aircraft location] [NEGATIVE RNAV] REQUEST START UP, INFORMATION (ATIS identification)

... kun lennonjohto vastaa ilma-aluksen käynnistyspyyntöön

c)	SAAT KÄYNNISTÄÄ	START UP APPROVED
d)	KÄYNNISTÄ AIKAAN (aika)	START UP AT (time)
e)	ODOTA KÄYNNISTYSTÄ AIKAAN (aika)	EXPECT START UP AT (time)
f)	KÄYNNISTÄ HARKINTASI MUKAAN	START UP AT OWN DISCRETION
g)	ODOTA LÄHTÖÄ AIKAAN (aika) KÄYNNISTÄ HARKINTASI MUKAAN	EXPECT DEPARTURE (time) START UP AT OWN DISCRETION

6.5 TYÖNTÖMENETELMÄT

Kun paikalliset menetelmät niin määräävät, lupa työntöön on saatava lennonjohtolta.

... kun ilma-alus pyytää lupaa työntää

a)	* [ilma-aluksen paikka] PYYDÄN TYÖNTÖÄ	* [aircraft location] REQUEST PUSHBACK
b)	SAAT TYÖNTÄÄ	PUSHBACK APPROVED
c)	ODOTA	STAND BY
d)	TYÖNNÄ HARKINTASI MUKAAN	PUSHBACK AT OWN DISCRETION
e)	ODOTA (luku) MINUUTIN VIIVYTYSTÄ (syy)	EXPECT (number) MINUTES DELAY DUE (reason)

6.6 AJANTARKISTUS JA/TAI LENTOPAIKKATIEDOT LÄHTÖÄ VARTEN

a)	* SAANKO OIKEAN AJAN	* REQUEST TIME CHECK
b)	AIKA (aika)	TIME (time)

... kun ATIS-lähetystä ei ole saatavilla

c)	* SAANKO LÄHTÖTIEDOT	* REQUEST DEPARTURE INFORMATION
d)	KIITOTIE (tunnus), TUULI (suunta ja nopeus) (yksikkö) QNH (tai QFE) (luku) [(yksikkö)] LÄMPÖTILA [MIINUS] (luku) [NÄKYVYYS (etäisyys) (yksikkö) KIITOTIENÄKYVYYS (tai RVR) (etäisyys) (yksikkö)] [AIKA (aika)]	RUNWAY (number), WIND (direction and speed) (units) QNH (or QFE) (number) [(units)] TEMPERATURE [MINUS] (number), [VISIBILITY (distance) (units) (or RUNWAY VISUAL RANGE (or RVR) (distance) (units))] [TIME (time)]

6.7 RULLAUSMENETELMÄT

... kun ilma-alus pyytää rullausta lähtöä varten

a)	* [ilma-aluksen tyyppi] [pyörreanalokka jos "raskas", (tai "super")] [ilma-aluksen sijainti] PYYDÄN RULLATA [aiheet]	* [aircraft type] [wake turbulence category if "heavy", (or "super")] [aircraft location] REQUEST TAXI [intentions]
b)	* [ilma-aluksen tyyppi] [pyörreanalokka jos "raskas", (tai "super")] [ilma-aluksen sijainti] (lentosäännöt) MÄÄRÄKENTTÄ (määräkenttä) PYYDÄN RULLATA [aiheet]	* [aircraft type] [wake turbulence category if "heavy", (or "super")] [aircraft location] (flight rules) TO (aerodrome of destination) REQUEST TAXI [intentions]
c)	RULLAA ODOTUSPAIKALLE [tunnus] [KIITOTIE (tunnus)] [ODOTA SELVÄSTI EROSSA KIITOTIESTÄ (tunnus) (tai YLITÄ KIITOTIE (tunnus))] [AIKA (aika)]	TAXI TO HOLDING POINT [number] [RUNWAY (number)] [HOLD SHORT OF RUNWAY (number) (or CROSS RUNWAY (number))] [TIME (time)]

... kun lentopaikkatiedotus, esim. ATIS ei ole saatavissa

d)	RULLAA ODOTUSPAIKALLE [tunnus] (soveltuvat tiedot lentopaikasta) [AIKA (aika)]	TAXI TO HOLDING POINT [number] (followed by aerodrome information as applicable) [TIME (time)]

... kun ilma-alus pyytää yksityiskohtaisia rullausohjeita

e)	* [ilma-aluksen tyyppi] [pyörreanalokka jos "raskas", (tai "super")] PYYDÄN YKSITYISKOHTAISIA RULLAUSOHJEITA	* [aircraft type] [wake turbulence category if "heavy", (or "super")] REQUEST DETAILED TAXI INSTRUCTIONS
f)	RULLAA ODOTUSPAIKALLE [tunnus] [KIITOTIE (tunnus)] (rullausreitti) [AIKA (aika)] [ODOTA SELVÄSTI EROSSA KIITOTIESTÄ (tunnus) (tai YLITÄ KIITOTIE (tunnus))] [AIKA (aika)]	TAXI TO HOLDING POINT [number] [RUNWAY (number)] VIA (specific route to be followed) [TIME (time)] [HOLD SHORT OF RUNWAY (number) (or CROSS RUNWAY (number))] [TIME (time)]

g)	KÄÄNNY ENSIMMÄISESTÄ (tai TOISESTA) VASEMPAAN (tai OIKEALLE)	TAKE (or TURN) FIRST (or SECOND) LEFT (or RIGHT)
h)	RULLAA (esim. rullaustie (tunnus)) KAUTTA	TAXI VIA (identification of taxiway)
i)	RULLAA KIITOTIEN (tunnus) KAUTTA	TAXI VIA RUNWAY (number)
j)	RULLAA ASEMARAKENNUKSELLE (tai muu paikka esim. YLEISILMAILUALUE) [PAIKKA (numero)]	TAXI TO TERMINAL (or other location e.g. GENERAL AVIATION AREA) [STAND (number)]

... kun ilma-alus pyytää rullausta helikopteritoiminnassa

k)	* <i>PYYDÄN ILMARULLATA (paikka tai reitti soveltuvien osien)</i>	* <i>REQUEST AIR-TAXIING FROM (or VIA) TO (location or routing as appropriate)</i>
l)	ILMARULLAA (paikka tai reitti soveltuvien osien) [VARO (pölyä, pölyävää lunta, irrallista maa-ainesta, rullaavia kevyitä ilma-aluksia, ihmisiä, jne)]	AIR-TAXI TO (or VIA) (location or routing as appropriate [CAUTION (dust, blowing snow, loose debris, taxiing light aircraft, personnel, etc)
m)	ILMARULLAA (kautta, suoraan, pyyntösi mukaan tai määrättyä reittiä) (paikkaan, helikopterikentälle, toiminta- tai kenttä alueelle, käytössä olevalle tai ei-käytössä olevalle kiitotielle). VÄISTÄ (ilma-aluksia tai ajoneuvoja tai ihmisiä)	AIR-TAXI VIA (direct, as requested or specified route) TO (location, heliport, operating, movement area, active or inactive runway). AVOID (aircraft or vehicles or personnel)

... kun ilma-alus pyytää rullausta laskun jälkeen

n)	* <i>PYYDÄN RULLATA TAKAISINPÄIN</i>	* <i>REQUEST BACKTRACK</i>
o)	RULLAA TAKAISINPÄIN	BACKTRACK APPROVED
p)	RULLAA TAKAISINPÄIN KIITOTIETÄ (tunnus)	BACKTRACK RUNWAY (number)

... yleisiä rullaussanontoja

q)	* <i>[ilma-aluksen sijainti] PYYDÄN RULLATA (määräpaikka)</i>	* <i>[aircraft location] REQUEST TAXI TO (destination on aerodrome)</i>
r)	RULLAA SUORAAN ETEENPÄIN	TAXI STRAIGHT AHEAD
s)	RULLAA VAROVASTI	TAXI WITH CAUTION
t)	ANNA TIETÄ (kuvaus ja paikka toisesta ilma-aluksesta)	GIVE WAY TO (description and position of other aircraft)

u)	* ANNAN TIETÄ (väistön kohde)	* GIVING WAY TO (traffic)
v)	* LIIKENNE (tai ilma-aluksen tyyppi) NÄKYVISSÄ	*TRAFFIC (or type of aircraft) IN SIGHT
w)	RULLAA OHITUSPAIKALLE	TAXI INTO HOLDING BAY
x)	SEURAA (kuvaus toisesta ilma- aluksesta tai ajoneuvosta)	FOLLOW (description of other aircraft or vehicle)
y)	JOUDUTA RULLAUSTA [(syy)]	EXPEDITE TAXI [(reason)]
z)	* JOUDUTAN	* EXPEDITING
aa)	[VAROITUS] RULLAA HITAAMMIN [syy]	[CAUTION] TAXI SLOWER [reason]
bb)	* HIDASTAN	*SLOWING DOWN

... kun ilma-alusta pyydetään poistumaan kiitotieltä ao. kiitotien odotuspaikkaa vastaavan etäisyyden ulkopuolelle kiitotien reunasta

cc)	VAPAUTA KIITOTIE	VACATE RUNWAY

... kun ilma-alus ilmoittaa olevansa kokonaan ao. kiitotien odotuspaikkaa vastaavan etäisyyden ulkopuolella kiitotien reunasta

dd)	* KIITOTIE VAPAUTETTU	*RUNWAY VACATED

Kiitotieodotuspaikkaa vastaava minimietäisyys on 50m kiitotien reunasta, kun kiitotien pituus on vähintään 900m ja 30m, kun kiitotien pituus on alle 900m (OPS M1-19).

6.8 ODOTTAMINEN

a)	ODOTA (suuntaan) (paikka, kiitotien tunnus, tms.)	HOLD (direction) OF (position, runway number, etc.)
b)	ODOTA PAIKALLASI	HOLD POSITION
c)	ODOTA (etäisyys määrätystä paikasta)	HOLD (distance) FROM (position)
d)	* ODOTAN	* HOLDING

... kun ilma-aluksen käsketään odottaa vähintään kiitotieodotuspaikkaa vastaavalla etäisyydellä kiitotiestä

e)	ODOTA SELVÄSTI EROSSA (paikka)	HOLD SHORT OF (position)
f)	* ODOTAN SELVÄSTI EROSSA	*HOLDING SHORT

6.9 KIITOTIEN YLITTÄMINEN

a)	* PYYDÄN YLITTÄÄ KIITOTIEN (tunnus)	* REQUEST CROSS RUNWAY (number)
b)	YLITÄ KIITOTIE (tunnus) [ILMOITA, KUN VAPAUTETTU]	CROSS RUNWAY (number) [REPORT VACATED]
c)	JOUDUTA KIITOTIEN (tunnus) YLITYSTÄ LIIKENNE (ilma-aluksen tyyppi) (etäisyys) KILOMETRIN (tai MAILIN) LOPPUOSALLA	EXPEDITE CROSSING RUNWAY (number) TRAFFIC (aircraft type) (distance) KILOMETRES (or MILES) FINAL
d)	RULLAA ODOTUSPAIKALLE [tunnus] [KIITOTIE (tunnus)] (rullausreitti) [ODOTA SELVÄSTI EROSSA KIITOTIESTÄ (tunnus)] tai [YLITÄ KIITOTIE (tunnus)]	TAXI TO HOLDING POINT [number] [RUNWAY (number)] VIA (specific route to be followed), [HOLD SHORT OF RUNWAY (number)] or [CROSS RUNWAY (number)]

6.10 VALMISTAUTUMINEN LENTOONLÄHTÖÖN

a)	EN VOI ANTAA (tunnus) LÄHTÖREITTIÄ (syy)	UNABLE TO ISSUE (designator) DEPARTURE (reasons)
b)	ILMOITA, KUN VALMIS [LÄHTÖÖN]	REPORT WHEN READY [FOR DEPARTURE]
c)	OLETKO VALMIS [LÄHTÖÖN]?	ARE YOU READY [FOR DEPARTURE]?

... kun ilma-alukselta kysytään valmiutta suorittaa lentoonlähtö välittömästi kiitotielle siirtymisen jälkeen pysähtymättä

d)	OLETKO VALMIS VÄLITTÖMÄÄN LÄHTÖÖN?	ARE YOU READY FOR IMMEDIATE DEPARTURE?
e)	* VALMIS	* READY

... kun käsketään kiitotielle odottamaan lentoonlähtöselvitystä

f)	SIIRRY KIITOTIELLE (tunnus) [JA ODOTA]	LINE UP RUNWAY (number) [AND WAIT]
g)	SIIRRY KIITOTIELLE (tunnus). VALMISTAUDU VÄLITTÖMÄÄN LÄHTÖÖN	LINE UP RUNWAY (number). BE READY FOR IMMEDIATE DEPARTURE

... kun selvitetään helikopterien loppulähestymis- ja lentoonlähtöalueelle

h)	[Fi]SIIRRY FATO (tunnus) [JA ODOTA]	LINE UP FATO (number) [AND WAIT]

... kun ilma-alukselle annetaan ehdollinen selvitys siirtyä kiitotielle

i)	(ehto) SIIRRY KIITOTIELLE (tunnus) (lyhyt ehdon toisto)	(condition) LINE UP RUNWAY (number) brief reiteration of the condition)

- j) * (ehto) *SIIRRYN KIITOTIELLE* (tunnus) * (condition) *LINING UP RUNWAY*
(lyhyt ehdon toisto) (number) (brief reiteration of the condition)

... kun lennonjohto vahvistaa ehdollisen selvityksen takaisinluvun

- k) OIKEIN (tai VÄÄRIN) [SANON [THAT IS] CORRECT (or
UUDELLEEN] ... (tarpeen mukaan) NEGATIVE) [I SAY AGAIN] ...
(as appropriate)

Kohdassa 2.5 on annettu tarkemmat ohjeet ehdollisen selvityksen käytöstä.

... risteyslentoonlähtöön liittyvät sanonnat

- l) * *PYYDÄN RISTEYSLÄHTÖÄ* *REQUEST DEPARTURE FROM*
KIITOTIEN (tunnus) *RUNWAY* (number),
RISTEYKSESTÄ (risteyksen nimi) *INTERSECTION* (name of
intersection)

Hyväksytyään selvityksen rullata kiitotielle risteyslentoonlähtöä varten, ilma-alus ei rullaa takaisinpäin kiitotiellä vaan valmistautuu lentoonlähtöön risteyksestä.

- m) SOPII, RULLAA ODOTUSPAIKALLE *APPROVED, TAXI TO HOLDING*
KIITOTIE (tunnus), (risteyksen nimi) *POINT RUNWAY* (number),
(name of intersection)
- n) EI SOVI, RULLAA ODOTUSPAIKALLE *NEGATIVE, TAXI TO HOLDING*
KIITOTIE (tunnus), (risteyksen nimi) *POINT RUNWAY* (number),
INTERSECTION (name of
intersection)
- o) SOPIIKO LÄHTÖ KIITOTIEN (tunnus) *ADVISE ABLE TO DEPART FROM*
RISTEYKSESTÄ (risteyksen nimi) *RUNWAY* (number), *INTERSECTION*
(name of intersection)

... kun ilma-alukselle ilmoitetaan risteyksestä lähtökiitoon käytettävissä oleva matka

- p) KIITOTIEN (tunnus) RISTEYKSESTÄ *TORA RUNWAY* (number), *FROM*
(risteyksen tunnus) LÄHTÖKIITOON *INTERSECTION* (name of intersection),
KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA MATKA ON (distance in meters)
(etäisyys metreinä)

6.11 LENTOONLÄHTÖSELVITYS

- a) KIITOTIE (tunnus) SELVÄ *RUNWAY* (number) *CLEARED*
LENTOONLÄHTÖÖN [ILMOITA ILMASSA] *FOR TAKE-OFF* [REPORT
AIRBORNE]

... kun käytetään pienennettyjä kiitotieporrastuksia

- c) (liikenneilmoitus) KIITOTIE (tunnus) (traffic information) *RUNWAY*
SELVÄ LENTOONLÄHTÖÖN (number) *CLEARED FOR*
TAKE-OFF

... kun ilma-alus ei ole noudattanut lentoonlähtöselvitystä

d)	SUORITA LENTOONLÄHTÖ VÄLITTÖMÄSTI TAI VAPAUTA KIITOTIE [(ohjeet)]	TAKE OFF IMMEDIATELY OR VACATE RUNWAY [(instructions)]
e)	SUORITA LENTOONLÄHTÖ VÄLITTÖMÄSTI TAI ODOTA SELVÄSTI EROSSA KIITOTIESTÄ	TAKE OFF IMMEDIATELY OR HOLD SHORT OF RUNWAY

... kun lentoonlähtöselvitys peruutetaan

f)	ODOTA PAIKALLASI, LÄHTÖSELVITYS PERUTTU SANON UUDELLEEN LÄHTÖSELVITYS PERUTTU (syy)	HOLD POSITION, CANCEL TAKE-OFF I SAY AGAIN CANCEL TAKE-OFF (reasons)
g)	* <i>ODOTAN</i>	* <i>HOLDING</i>

... kun lentoonlähtö joudutaan peruuttamaan ilma-aluksen lähdettyä liikkeelle

h)	PYSÄHDY VÄLITTÖMÄSTI [(ilma-aluksen kutsumerkin toistaminen) PYSÄHDY VÄLITTÖMÄSTI]	STOP IMMEDIATELY [(repeat aircraft call sign) STOP IMMEDIATELY]
i)	* <i>PYSÄHDYN</i>	* <i>STOPPING</i>

... kun annetaan lentoonlähtöselvitys helikopteritoiminnassa

j)	SELVÄ LENTOONLÄHTÖÖN [(paikka)] (nykyisestä paikasta, rullaustieltä, loppulähestymis- ja lentoonlähtöalueelta/FATO, kiitotie ja/tai numero)	CLEARED FOR TAKE-OFF [FROM (location)] (present position, taxiway, final approach and take-off area/FATO, runway and/or number)
k)	* <i>PYYDÄN LÄHTÖOHJEITA</i>	* <i>REQUEST DEPARTURE INSTRUCTIONS</i>
l)	LÄHDÖN JÄLKEEN OIKEA (tai VASEN) KAARTO (tai NOUSE) (tarvittavat ohjeet)	AFTER DEPARTURE TURN RIGHT (or LEFT, or CLIMB) (instructions as appropriate)

Mikäli lentoonlähtö suoritetaan lennonjohdon vastualueen (liikennealue) ulkopuolelta, lennonjohto ei voi antaa lentoonlähtöselvitystä. Tällöin lennonjohto ilmoittaa vallitsevan tuulen, varoittaa vaikuttavasta liikenteestä ja pyytää ilma-alusta ilmoittamaan, kun lähtö on tapahtunut.

6.12 KAARTO- TAI NOUSUOHJEET LENTOONLÄHDÖN JÄLKEEN

a)	* <i>PYYDÄN OIKEAA (tai VASEN) KAARTOA</i>	* <i>REQUEST RIGHT (or LEFT) TURN</i>
b)	OIKEA (tai VASEN) KAARTO HYVÄKSYTTY	RIGHT (or LEFT) TURN APPROVED
c)	LUPA KAARTAA OIKEALLE (tai VASEMPAAN) MYÖHEMMIN	WILL ADVISE LATER FOR RIGHT (or LEFT) TURN

- d) KUN LÄPI (lentokorkeus) (ohjeet) AFTER PASSING (level)
(instructions)

... kun ilma-alusta pyydetään ilmoittamaan kun lentoonlähtö on tapahtunut

- e) ILMOITA ILMASSA REPORT AIRBORNE
f) ILMASSA (aika) AIRBORNE (time)

... kun käsketään ilma-alusta noudattamaan määrättyä ohjaussuuntaa

- g) JATKA KIITOTIEOHJAUSUUNNALLA CONTINUE RUNWAY HEADING
(ohjeet) (instructions)

... kun käsketään ilma-alusta noudattamaan määrättyä lentosuuntaa

- h) JATKA LENTOSUUNNALLA (kiitotien magneettinen suunta) (ohjeet) TRACK EXTENDED CENTRE LINE
(instructions)
i) NOUSE SUORAAN ETEENPÄIN (ohjeet) CLIMB STRAIGHT AHEAD
(instructions)

6.13 LIITTYMINEN LENTOPAIKAN LASKUKIERROKSEEN

- a) * [ilma-aluksen tyyppi] (paikka) * [aircraft type] (position)
(korkeus) LASKUA VARTEN (level) FOR LANDING
- b) LIITY [(laskukierroksen suunta)] JOIN [(direction of circuit)]
(laskukierroksen osa) (kiitotien tunnus) (position in circuit) (runway
[PINTA-] TUULI (suunta ja nopeus) number) [SURFACE] WIND
(yksiköt) [LÄMPÖTILA [MIINUS] (luku)] (direction and speed) (units) (units)
QNH (tai QFE) (luku) [(yksikkö)] [TEMPERATURE [MINUS]
[LIIKENNE (tiedot)] (number)] QNH (or QFE)
(number) [(units)] [TRAFFIC
(detail)]
- c) TEE SUORA LÄHESTYMINEN, MAKE STRAIGHT-IN APPROACH,
KIITOTIE (tunnus) RUNWAY (number)
[PINTA-] TUULI (suunta ja nopeus) [SURFACE] WIND (direction and
(yksiköt) [LÄMPÖTILA [MIINUS] (luku)] speed) (units) [TEMPERATURE
QNH (tai QFE) (luku) [(yksikkö)] [MINUS] (number)] QNH (or QFE)
[LIIKENNE (tiedot)] (number) [(units)]
[TRAFFIC (detail)]

... kun ATIS on käytettävissä

- d) * [(ilma-aluksen tyyppi)] (paikka) * [(aircraft type)] (position)
(lentokorkeus) TIEDOTUS (ATIS-tunnus) (level) INFORMATION (ATIS
LASKUA VARTEN identification) FOR LANDING
- e) LIITY (laskukierroksen osa) JOIN (position in circuit)
[KIITOTIE (tunnus)] [RUNWAY (number)] QNH (or QFE)
QNH (tai QFE) (luku) [(yksikkö)] (number) [(units)]
[LIIKENNE (tiedot)] [TRAFFIC (detail)]

6.14 LASKUKIERROKSESSA

a)	* (<i>laskukierroksen osa, esim. MYÖTÄTUULI/LOPPUOSA</i>)	* (<i>position in circuit, e.g. DOWNWIND/FINAL</i>)
b)	VUORO ... SEURAA (ilma-aluksen tyyppi ja paikka) [muut ohjeet, mikäli tarvetta]	NUMBER ... FOLLOW (aircraft type and position) [additional instructions if required]

6.15 LÄHESTYMISSOHJEET

a)	TEE LYHYT LÄHESTYMINEN	MAKE SHORT APPROACH
b)	TEE PITKÄ LÄHESTYMINEN (tai PIDENNÄ MYÖTÄTUULTA)	MAKE LONG APPROACH (or EXTEND DOWNWIND)
c)	ILMOITA PERUSOSA (tai LOPPUOSA, tai PITKÄ LOPPUOSA)	REPORT BASE (or FINAL, or LONG FINAL)

Huom: Sanontaa "loppuosa" käytetään kun ilma-alus kaartaa loppulähestymissuuntaan enintään 7 KM / 4 NM etäisyydellä kosketuskohdasta. Mikäli kaarto loppulähestymissuuntaan suoritetaan kauempaa, käytetään sanontaa "pitkä loppuosa". Mikäli ilma-alus tekee suoraa lähestymistä, tarkoittaa paikkailmoitus "pitkä loppuosa" noin 15 KM / 8 NM etäisyyttä kosketuskohdasta.

d)	[Fi]JATKA LÄHESTYMISTÄ [VALMISTAUDU MAHDOLLISEEN YLÖSVETOON]	CONTINUE APPROACH [PREPARE FOR POSSIBLE MISSED APPROACH]

6.16 LASKU

a)	KIITOTIE (tunnus) SELVÄ LASKUUN	RUNWAY (number) CLEARED TO LAND

... kun käytetään pienennettyjä kiitotieporrastuksia

b)	(liikenneilmoitus) KIITOTIE (tunnus) SELVÄ LASKUUN	(traffic information) RUNWAY (number) CLEARED TO LAND

... muut tilanteet

c)	SELVÄ LÄPILASKUUN	CLEARED TOUCH AND GO
d)	TEE LOPPULASKU	MAKE FULL STOP

... kun ilma-alus haluaa suorittaa kiitotien suuntaisen lähestymisen, jonka aikana minimikorkeutta voidaan tarvittaessa rajoittaa

e)	* <i>PYYDÄN MATALALÄHESTYMISTÄ (syyt)</i>	* <i>REQUEST LOW APPROACH (reasons)</i>
f)	SELVÄ MATALALÄHESTYMISEEN [KIITOTIE (tunnus)] [(korkeusrajoitus, mikäli tarvetta) (ylösveto-ohjeet)]	CLEARED LOW APPROACH [RUNWAY (number)] [(altitude restriction if required) (go around instructions)]

Harjoituslähestymisessä ilma-alus voidaan selvittää matalalähestymiseen ja ylittämään kiitotien kynnyksen vaikkakin kiitotie on maa-ajoneuvojen varaama. Tällöin selvityksessä mainitaan, että ilma-alus ei saa laskeutua alle 60m (200ft) lentopaikan korkeustasosta (QFE)

... ilma-alus haluaa suorittaa matalan ohilennon ilma-aluksen tarkastamista varten

g)	* <i>PYYDÄN MATALAOHITUSTA</i> (syyt)	* <i>REQUEST LOW PASS</i> (reasons)
h)	SELVÄ MATALAOHITUKSEEN [kuten f)]	CLEARED LOW PASS [as in f)]

... lähestyminen ja lasku helikopteritoiminnassa

i)	* <i>PYYDÄN SUORAA</i> (tai <i>KIERTO-LÄHESTYMISTÄ</i> , <i>VASENTA</i> (tai <i>OIKEAA</i>) <i>KAARTOA</i> (paikkaan))	* <i>REQUEST STRAIGHT-IN</i> (or <i>CIRCLING APPROACH, LEFT</i> (or <i>RIGHT</i>) <i>TURN TO</i> (location))
j)	<i>TEE SUORA</i> (tai <i>KIERTO-</i> <i>LÄHESTYMINEN</i> , (<i>VASEN</i> (tai <i>OIKEA</i>)) <i>KAARTO</i> (paikkaan, kiitotielle, rullaukselle, loppulähestymis- ja lentoaluetaloukselle)) [<i>TULO</i> (tai <i>TULOREITTI</i>) (numero, nimi tai tunnus)]. [<i>ODOTA SELVÄSTI EROSSA</i> (käytössä olevasta kiitotiestä, kiitotien jatkeltua keskilinjalta tai muualta)]. [<i>PYSY</i> (suunta tai etäisyys) (kiitotiestä, kiitotien keskilinjasta, toisista helikoptereista tai ilma-aluksista)]. [<i>VARO</i> (voimajohtoja, valaisemattomia esteitä, jättöpyörrettä, jne)] <i>SELVÄ LASKUUN</i>	<i>MAKE STRAIGHT-IN</i> (or <i>CIRCLING APPROACH, LEFT</i> (or <i>RIGHT</i>) <i>TURN TO</i> (location, runway, taxiway, final approach and take-off area)) [<i>ARRIVAL</i> (or <i>ARRIVAL ROUTE</i>) (number, name or code)]. [<i>HOLD SHORT OF</i> (active runway, extended runway centre line, other)]. [<i>REMAIN</i> (direction or distance) <i>FROM</i> (runway, runway centre line, other helicopter or aircraft)]. [<i>CAUTION</i> (power lines, unlighted obstructions, wake turbulence, etc)] <i>CLEARED TO LAND</i>

Mikäli lasku tapahtuu lennonjohdon vastuualueen (liikennealue) ulkopuolelle, lennonjohto ei voi antaa laskuselvitystä. Tällöin lennonjohto ilmoittaa vallitsevan tuulen, varoittaa vaikuttavasta liikenteestä ja pyytää ilma-alusta ilmoittamaan, kun lasku on tapahtunut.

6.17 ILMA-ALUKSEN VIIVYTTÄMINEN

a)	<i>KIERRÄ KENTTÄ[Ä]</i>	<i>CIRCLE THE AERODROME</i>
b)	<i>TEE YMPYRÄÄ</i> (<i>OIKEALLE</i> , tai <i>VASEMPAAN</i>) [<i>NYKYISESSÄ PAIKASSA</i>]	<i>ORBIT</i> (<i>RIGHT</i> , or <i>LEFT</i>) [<i>FROM PRESENT POSITION</i>]
c)	<i>TEE KOLME-KUUSIKYMMEN</i> <i>VASEMPAAN</i> (tai <i>OIKEALLE</i>) [syy]	<i>MAKE A THREE SIXTY TURN</i> <i>LEFT</i> (or <i>RIGHT</i>) [reason]
d)	<i>TEE UUSI KIERROS</i>	<i>MAKE ANOTHER CIRCUIT</i>

6.18 KESKEYTETTY LÄHESTYMINEN

a)	TEE YLÖSVETO	GO AROUND
b)	* <i>TEEN YLÖSVEDON</i>	* <i>GOING AROUND</i>

6.19 ILMOITUKSIA ILMA-ALUKSELLE

... kun ilma-alus on pyytänyt telineiden tarkistamista näköhavainnoin

a)	TELINE NÄYTTÄÄ OLEVAN ALHAALLA	LANDING GEAR APPEARS DOWN
b)	OIKEA (tai VASEN, tai NOKKA-PYÖRÄ) NÄYTTÄÄ OLEVAN YLHÄÄLLÄ (tai ALHAALLA)	RIGHT (or LEFT, or NOSE) WHEEL APPEARS UP (or DOWN)
c)	PYÖRÄT NÄYTTÄVÄT OLEVAN YLHÄÄLLÄ	WHEELS APPEAR UP
d)	OIKEA (tai VASEN, tai NOKKA-PYÖRÄ) EI NÄYTÄ OLEVAN YLHÄÄLLÄ (tai ALHAALLA)	RIGHT (or LEFT, or NOSE) WHEEL DOES NOT APPEAR UP (or DOWN)

... kun ilma-alusta varoitetaan jättöpyörteestä

e)	VARO JÄTTÖPYÖRRETTÄ [SAAPUVASTA (tai LÄHTEVÄSTÄ) (ilma-aluksen tyyppi)] (muut tarpeelliset tiedot)	CAUTION WAKE TURBULENCE [FROM ARRIVING (or DEPARTING) (type of aircraft)] (additional information as required)

... kun ilma-alusta varoitetaan suihkuvirtauksesta

f)	VARO SUIHKUVIRTAUSTA	CAUTION JET BLAST

... kun ilma-alusta varoitetaan potkurivirtauksesta

g)	VARO POTKURIVIRTAUSTA	CAUTION SLIPSTREAM

6.20 KIITOTIEN VAPAUTTAMINEN JA YHTEYDENPITO

a)	OTA YHTEYS RULLAUKSEEN (taajuus)	CONTACT GROUND (frequency)
b)	KUN [KIITOTIE] VAPAUTETTU OTA YHTEYS RULLAUKSEEN (taajuus)	WHEN VACATED CONTACT GROUND (frequency)
c)	JOUDUTA [KIITOTIEN] VAPAUTTAMISTA	EXPEDITE VACATING
d)	PAIKKA (tai PORTTI) (tunnus)	YOUR STAND (or GATE) (designation)
e)	KÄÄNNY ENSIMMÄISESTÄ (tai TOISESTA, tai KUN SOPIVAA) VASEMPAAN (tai OIKEALLE) JA	TAKE (or TURN) FIRST (or SECOND, or CONVENIENT) LEFT (or RIGHT) AND

OTA YHTEYS RULLAUKSEEN (taajuus)

CONTACT GROUND (frequency)

... helikopteritoiminnassa

f)	ILMARULLAA HELIKOPTERISEISONTA-PAIKALLE (tai HELIKOPTERIPYSÄKÖINTI-PAIKALLE) (alue)	AIR-TAXI TO HELICOPTER STAND (or HELICOPTER PARKING POSITION) (area)
g)	ILMARULLAA (paikkaan tai kautta) (paikka tai sopiva reitti) [VARO (pölyä, pölyävää lunta, irrallista maata, rullaavia kevyitä ilma-aluksia, ihmisiä, jne)]	AIR-TAXI TO (or VIA) (location or routing as appropriate) [CAUTION (dust, blowing snow, loose debris, taxiing light aircraft, personnel, etc)]
h)	ILMARULLAA (kautta, suoraan, pyyntösi mukaan tai määrättyä reittiä) (paikkaan, helikopterikentälle, toiminta- tai kenttäalueelle, käytössä olevalle tai ei-käytössä olevalle kiitotielle). VÄISTÄ (ilma-aluksia tai ajoneuvoja tai ihmisiä)	AIR-TAXI VIA (direct, as requested, or specified route) TO (location, heliport, operating or movement area, active or inactive runway). AVOID (aircraft or vehicles or personnel)

7. CPDLC:N YHTEYDESSÄ KÄYTETTY RADIOLIIKENNE

7.1 TOIMINNALLINEN TILA

... CPDLC toimintahäiriö

a)	[KAIKKI ASEMAT] CPDLC TOIMINTAHÄIRIÖ (ohjeet)	[ALL STATIONS] CPDLC FAILURE (instructions)

... yksittäisen CPDLC-sanoman häiriö

b)	HÄIRIÖ CPDLC-VIESTISSÄ (tarvittava selvitys, ohje, tieto tai pyyntö)	CPDLC MESSAGE FAILURE (appropriate clearance, instruction, information or request)

... kun halutaan korjata CPDLC selvitys, ohje, tieto tai pyyntö

c)	ÄLÄ HUOMIOI CPDLC (sanoman tyyppi) VIESTIÄ, EROTUS (oikea selvitys, ohje, tieto tai pyyntö)	DISREGARD CPDLC (message type) MESSAGE, BREAK (correct clearance, instruction, information or request)

... kun halutaan kaikkien asemien tai tietyn lennon lopettavan CPDLC pyyntöjen lähettäminen tietyksi ajaksi

d)	[KAIKKI ASEMAT] LOPETTAKAA CPDLC-PYYNTÖJEN LÄHETYS [KUNNES TOISIN MÄÄRÄTÄÄN] [(syy)]	[ALL STATIONS] STOP SENDING CPDLC REQUESTS [UNTIL ADVISED] [(reason)]

... kun palataan normaalitoimintaan

e)	[KAIKKI ASEMAT] PALATAAN NORMAALIIN CPDLC-TOIMINTAAN	[ALL STATIONS] RESUME NORMAL CPDLC OPERATIONS

8. YLEISET ATS-VALVONTAJÄRJESTELMÄSANONNAT

8.1 ILMA-ALUSTEN TUNNISTAMINEN

a)	ILMOITA OHJAUSSUUNTA [JA LENTOPINTA (tai KORKEUS)]	REPORT HEADING [AND FLIGHT LEVEL (or ALTITUDE)]
b)	TUNNISTUSTA VARTEN KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla)	FOR IDENTIFICATION TURN LEFT (or RIGHT) HEADING (three digits)
c)	LÄHETÄ TUNNISTUSTA VARTEN JA ILMOITA OHJAUSSUUNTA	TRANSMIT FOR IDENTIFICATION AND REPORT HEADING
d)	TUTKAYHTEYS [paikka]	RADAR CONTACT [position]
e)	TUNNISTETTU [paikka]	IDENTIFIED [position]
f)	EI TUNNISTETTU [syy] [JATKA OMALLA SUUNNISTUKSELLA]	NOT IDENTIFIED [reason] [RESUME (or CONTINUE) OWN NAVIGATION]

8.2 SIJAINTI

a)	PAIKKA (etäisyys) (suunta) (määrätystä paikasta) (tai (määrätyn paikan) YLÄPUOLELLA tai TASALLA)	POSITION (distance) (direction) OF (significant point) (or OVER or ABEAM (significant point))

8.3 ILMA-ALUKSEN SUUNTAAN KOSKEVIA OHJEITA

a)	JÄTÄ (määrätty paikka) OHJAUSSUUNNALLA (luku kolmella numerolla)	LEAVE (significant point) HEADING (three digits)
b)	JATKA OHJAUSSUUNNALLA (luku kolmella numerolla)	CONTINUE HEADING (three digits)
c)	JATKA NYKYISELLÄ OHJAUSSUUNNALLA	CONTINUE PRESENT HEADING
d)	LENNÄ OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla)	FLY HEADING (three digits)
e)	KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla) [syy]	TURN LEFT (or RIGHT) HEADING (three digits) [reason]
f)	KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) (luku) ASTETTA [syy]	TURN LEFT (or RIGHT) (number degrees) DEGREES [reason]

Kun on tarpeellista määritellä syy vektorointiin tai mikäli ilma-alus poikkeutetaan reitiltään, käytetään seuraavia sanontoja:

1) LIIKENTEEN TAKIA	1) DUE TRAFFIC
2) PORRASTUKSEN SÄILYTTÄMISEKSI	2) FOR SPACING
3) VIIVYTYSTÄ VARTEN	3) FOR DELAY
4) MYÖTÄTUULIOSALLE (tai PERUSOSALLE, tai LOPPUOSALLE)	4) FOR DOWNWIND (or BASE, or FINAL)
g) LOPETA KAARTO OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla)	STOP TURN HEADING (three digits)
h) LENNÄ OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla), KUN MAHDOLLISTA HAKEUDU SUORAAN (nimi) (paikka)	FLY HEADING (three digits), WHEN ABLE PROCEED DIRECT (name) (significant point)
i) OHJAUSSUUNTA ON HYVÄ	HEADING IS GOOD

8.4 VEKTOROINNIN PÄÄTTÄMINEN

a) JATKA OMALLA SUUNNISTUKSELLA (ilma-aluksen paikka) (lisäohjeet)	RESUME OWN NAVIGATION (position of aircraft) (specific instructions)
b) JATKA OMALLA SUUNNISTUKSELLA [SUORAAN] (määrätty paikka) [MAGNEETTINEN LENTOSUUNTA (luku kolmella numerolla) ETÄISYYS (luku) KILOMETRIÄ (tai MAILIA)]	RESUME OWN NAVIGATION [DIRECT] (significant point) [MAGNETIC TRACK (three digits) DISTANCE (number) KILOMETRES (or MILES)]

8.5 TOIMINTAOHJEET

a) TEE KOLME-KUUSIKYMMENTÄ VASEMPAAN (tai OIKEALLE) [syy]	MAKE A THREE SIXTY TURN LEFT (or RIGHT) [reason]
b) TEE YMPYRÄÄ VASEMPAAN (tai OIKEALLE) [syy]	ORBIT LEFT (or RIGHT) [reason]

... kun suunnan säilyttämiseen tarvittavat laitteet ilma-aluksessa ovat epäluotettavia

c) TEE KAIKKI KAARROT MITTARIKAARTOINA (tai (luku) ASTETTA SEKUNNISSA) ALOITA JA LOPETA KAARROT KOMENNOLLA "NYT"	MAKE ALL TURNS RATE ONE (or RATE HALF, or (number) DEGREES PER SECOND) START AND STOP TURN ON THE COMMAND "NOW"

Sanonta "mittarikaarto" tarkoittaa 3 astetta sekunnissa.

d) KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) NYT	TURN LEFT (or RIGHT) NOW
e) LOPETA KAARTO NYT	STOP TURN NOW

8.6 NOPEUDEN VALVONTA

a)	ILMOITA [MITTARI-] NOPEUS	REPORT [INDICATED AIR-] SPEED
b)	* NOPEUS (luku) KILOMETRIÄ TUNNISSA (tai SOLMUA)	* SPEED (number) KILOMETRES PER HOUR (or KNOTS)
c)	SÄILYTÄ (luku) KILOMETRIÄ TUNNISSA (tai SOLMUA) [TAI ENEMMÄN (tai TAI VÄHEMMÄN)] [KUNNES (paikka)]	MAINTAIN (number) KILOMETRES PER HOUR (or KNOTS) [OR GREATER (or OR LESS)] [UNTIL (significant point)]
d)	ÄLÄ YLITÄ (luku) KILOMETRIÄ TUNNISSA (tai SOLMUA)	DO NOT EXCEED (number) KILOMETRES PER HOUR (or KNOTS)
e)	SÄILYTÄ NYKYINEN NOPEUS	MAINTAIN PRESENT SPEED
f)	LISÄÄ (tai VÄHENNÄ) NOPEUTTA (luku) KILOMETRIIN TUNNISSA (tai SOLMUUN) [TAI ENEMMÄN (tai TAI VÄHEMMÄN)]	INCREASE (or REDUCE) SPEED TO (number) KILOMETRES PER HOUR (or KNOTS) [OR GREATER (or OR LESS)]
g)	LISÄÄ (tai VÄHENNÄ) NOPEUTTA (luku) KILOMETRIÄ TUNNISSA (tai SOLMUA)	INCREASE (or REDUCE) SPEED BY (number) KILOMETRES PER HOUR (or KNOTS)
h)	PALAA NORMAALINOPEUTEEN	RESUME NORMAL SPEED
i)	VÄHENNÄ MINIMILÄHESTYMINOPEUTEEN	REDUCE TO MINIMUM APPROACH SPEED
j)	VÄHENNÄ MINIMISILEÄNOPEUTEEN	REDUCE TO MINIMUM CLEAN SPEED
k)	JATKA JULKAISTUA NOPEUTTA	RESUME PUBLISHED SPEED
l)	EI [ATC] NOPEUSRAJOITUKSIA	NO [ATC] SPEED RESTRICTIONS

Kohdan l) mukainen ilmoitus ei pura ilmatilaluokituksen mukaisia nopeusrajoituksia.

8.7 PAIKKAILMOITUKSET

a)	ILMOITA SEURAAVAKSI (paikka)	NEXT REPORT AT (significant point)
b)	ILMOITA VAIN (paikka tai paikat)	REPORTS REQUIRED ONLY AT (significant point(s))

... kun pyydetään lopettamaan paikkailmoitusten antaminen

c) JÄTÄ POIS PAIKKAILMOITUKSET [KUNNES (paikka)]	OMIT POSITION REPORTS [UNTIL (specify)]
d) JATKA PAIKKAILMOITUKSIA	RESUME POSITION REPORTING

8.8 LIIKENNETIEDOTUS

a) LIIKENNETÄ KELLO (luku):SSA (etäisyys) (etenemissuunta) [muut asiaankuuluvat tiedot]:	TRAFFIC (number) O'CLOCK (distance) (direction of flight) [any another pertinent information]:
1) TUNTEMATONTA	UNKNOWN
2) HITAASTI LIIKKUVAA	SLOW MOVING
3) NOPEASTI LIIKKUVAA	FAST MOVING
4) LÄHESTYVÄÄ	CLOSING
5) VASTAANTULEVAA (tai SAMANSUUNTAISTA)	OPPOSITE (or SAME DIRECTION)
6) SAAVUTTAVAA	OVERTAKING
7) VASEMMALTA OIKEALLE (tai OIKEALTA VASEMPAAN)	CROSSING LEFT TO RIGHT (or RIGHT TO LEFT)

... jos tiedossa

8) (ilma-aluksen tyyppi)	(aircraft type)
9) (lentokorkeus)	(level)
10) NOUSUSSA (tai LASKEUTUMASSA)	CLIMBING (or DESCENDING)

... kun ilma-alus pyytää väistöä

b) * PYYDÄN VEKTOROINTIA	* REQUEST VECTORS

c) HALUATKO VEKTOROINTIA?	DO YOU WANT VECTORS?

Valvomattomassa ilmatilassa lentävää ilma-alusta ei voi vektoroida. Lennonjohtaja voi tilanteen niin vaatiessa ehdottaa lentosuunnan muutosta väistämistarkoituksessa.

... kun tuntematon liikenne on ohitettu

d) OHI LIIKENTEESTÄ [asiaankuuluvat ohjeet]	CLEAR OF TRAFFIC [appropriate instructions]

... kun suoritetaan väistötoimenpide

e) KAARRA VÄLITTÖMÄSTI VASEMPAAN (tai OIKEALLE) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla)	TURN LEFT (or RIGHT) IMMEDIATELY HEADING (three digits)

VÄISTÄÄKSESI [TUNNISTAMATONTA]
LIIKENNETTÄ
(suunta kellotaulun mukaan ja etäisyys) TO AVOID [UNIDENTIFIED]
TRAFFIC (bearing by clock-
reference and distance)

- f) KAARRA VÄLITTÖMÄSTI VASEMPAAN
(tai OIKEALLE) (luku) ASTETTA
VÄISTÄÄKSESI [TUNNISTAMATONTA]
LIIKENNETTÄ
(suunta kellotaulun mukaan ja etäisyys) TURN LEFT (or RIGHT) (number
of degrees) DEGREES
IMMEDIATELY TO AVOID
[UNIDENTIFIED] TRAFFIC
(bearing by clock-reference and
distance)

8.9 YHTEYDENPITO JA YHTEYDEN KATKEAMINEN

- a) RADIOYHTEYDEN KATKETESSA
(tai RADIOYHTEYS KATKENNUT) (ohjeet) [IF] RADIO CONTACT LOST
(instructions)
- b) ELLET KUULE LÄHETYSTÄNI
(luku) MINUUTTIIN (tai SEKUNTIIN)
(ohjeet) IF NO TRANSMISSIONS
RECEIVED FOR (number)
MINUTES (or SECONDS)
(instructions)
- c) EN KUULE VASTAUSTASI
(ohjeet) REPLY NOT RECEIVED
(instructions)

... jos radioyhteyden epäillään katkenneen

- d) JOS KUULET [toimintaohjeet tai KOODAA
(koodi tai IDENT)] IF YOU READ [manoeuvre
instructions or SQUAWK (code
or IDENT)]
- e) (Toimenpide, KOODI tai IDENT)
HAVAITU. PAIKKASI
(ilma-aluksen paikka) [(ohjeet)] (Manoeuvre, SQUAWK
or IDENT) OBSERVED.
POSITION (position of aircraft)
[(instructions)]

8.10 TUTKA JA/TAI ADS-B PALVELUN PÄÄTTÄMINEN

- a) TUTKAPALVELU (tai TUNNISTUS)
PÄÄTTYNYT [(syy)] (ohjeet) RADAR SERVICE
(or IDENTIFICATION)
TERMINATED [DUE (reason)]
(instructions)
- b) MENETÄN KOHTA TUNNISTUKSEN
(tarkoituksenmukaiset ohjeet tai tiedot) WILL SHORTLY LOSE
IDENTIFICATION (appropriate
instructions or information)
- c) TUNNISTUS MENETETTY [syyt]
(ohjeet) IDENTIFICATION LOST
[reasons] (instructions)

... jos tutka ja/tai ADS-B laitteessa on toimintahäiriö

d)	TOISIOTUTKA EI KÄYTÖSSÄ (tarvittavat tarkoituksenmukaiset tiedot)	SECONDARY RADAR OUT OF SERVICE (appropriate information as necessary)
e)	ENSIÖTUTKA EI KÄYTÖSSÄ (tarvittavat tarkoituksenmukaiset tiedot)	PRIMARY RADAR OUT OF SERVICE (appropriate information as necessary)
f)	ADS-B EI KÄYTÖSSÄ (tarvittavat tarkoituksenmukaiset tiedot)	ADS-B OUT OF SERVICE (appropriate information as necessary)

9. ATS-VALVONTAJÄRJESTELMÄ LÄHESTYMISLENNONJOHTOPALVELUSSA

9.1 VEKTOROINTI LÄHESTYMISTÄ VARTEN

a)	VEKTOROINTI (lähestymiseen käytettävä laite) LÄHESTYMISEEN KIITOTIE (tunnus)	VECTORING FOR (type of pilot-interpreted aid) APPROACH RUNWAY (number)
b)	VEKTOROINTI NÄKÖLÄHESTYMISEEN KIITOTIE (tunnus) ILMOITA KENTTÄ (tai KIITOTIE) NÄKYVISSÄ	VECTORING FOR VISUAL APPROACH RUNWAY (number) REPORT FIELD (or RUNWAY) IN SIGHT
c)	VEKTOROINTI (laskukierroksen osa)	VECTORING FOR (positioning in the circuit)
d)	(tyyppi) LÄHESTYMINEN EI KÄYTETTÄVISSÄ (syy) (vaihtoehtoiset ohjeet)	(type) APPROACH NOT AVAILABLE DUE (reason) (alternative instructions)

Kun käytetään alimpia vektorointikorkeuksia ilmoitetaan lämpötilakorjauksen huomiointi ohjaamomiehistöille käyttäen sanontaa "LÄMPÖTILAKORJAUS TEHTY / TEMPERATURE CORRECTED BY ATC".

9.2 VEKTOROINTI ILS- TAI MUITA LENTÄJÄN NAVIGOINTIA EDELLYTTÄVIÄ LÄHESTYMISIÄ VARTEN

a)	PAIKKA (luku) KILOMETRIÄ (tai MAILIA) (rasti):LTA. KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla)	POSITION (number) KILOMETRES (or MILES) FROM (fix). TURN LEFT (or RIGHT) HEADING (three digits)
b)	LIITYT (suunnistuslaite tai lentosuunta) (etäisyys) (määrätystä paikasta tai KOSKETUSKOHDASTA)	YOU WILL INTERCEPT (radio aid or track) (distance) FROM (significant point or TOUCHDOWN)

... kun ohjaaja haluaa määrätyn mittaista loppuosaa

c)	* PYYDÄN (etäisyys) LOPPUOSAA	* REQUEST (distance) FINAL

... kun ilma-alukselle annetaan lähestymisselvitys

d)	SELVÄ (lähestymislaji) LÄHESTYMISEEN KIITOTIE (tunnus)	CLEARED FOR (type of approach) APPROACH RUNWAY (number)

... ohjeet ja tiedot

e)	ILMOITA [ILS] SUUNTASÄTEESSÄ (tai GBAS/SBAS/MLS LÄHESTYMISSUUNNASSA)	REPORT ESTABLISHED ON [ILS] LOCALIZER (or ON GBAS/SBAS/MLS APPROACH COURSE)

f)	LÄHESTYT VASEMMALTA (tai OIKEALTA) [ILMOITA LIITTYMINEN]	CLOSING FROM LEFT (or RIGHT) [REPORT ESTABLISHED]
g)	KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) OHJAUSSUUNTAAN (luku kolmella numerolla) [LIITTYÄKSESI (esim. radiaali, ILS-suuntasäde)] tai [ILMOITA (vaadittu kohta)]	TURN LEFT (or RIGHT) HEADING (three digits) [TO INTERCEPT] or [REPORT ESTABLISHED]
h)	ODOTA VEKTOROINTIA (suuntasäde tai suunnistuslaite) LÄPI (syy)	EXPECT VECTOR ACROSS (localizer course or radio aid) (reason)
i)	TÄMÄ KAARTO VIE SINUT (suuntasäde tai suunnistuslaite) [syy]	THIS TURN WILL TAKE YOU THROUGH (localizer course or radio aid) [reason]
j)	VEKTOROIN SINUT (suuntasäde tai suunnistuslaite) LÄPI [syy]	TAKING YOU THROUGH (localizer course or radio aid) [reason]
k)	SÄILYTÄ (korkeus merenpinnasta) KUNNES LIUKUPOLULLA	MAINTAIN (altitude) UNTIL GLIDE PATH INTERCEPTION
l)	ILMOITA LIUKUPOLULLA	REPORT ESTABLISHED ON GLIDE PATH
m)	LIITY (suuntasäde tai suunnistuslaite) [ILMOITA KUN OLET (vaadittu kohta)]	INTERCEPT (localizer course or radio aid) [REPORT ESTABLISHED]

9.3 RINNAKKAISKIITOTEIDEN KÄYTTÖ

a)	SELVÄ (lähestymislaji) LÄHESTYMISEEN KIITOTIE (tunnus) VASEN (tai OIKEA)	CLEARED FOR (type of approach) APPROACH RUNWAY (number) LEFT (or RIGHT)
b)	OLET LÄPÄISSYT SUUNTASÄTEEN (tai GBAS/SBAS/MLS LOPPULÄHESTYMISSUUNNAN). KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) VÄLITTÖMÄSTI JA PALAA SUUNTASÄTEESEEN (tai GBAS/SBAS/MLS LOPPULÄHESTYMISSUUNTAAN)	YOU HAVE CROSSED THE LOCALIZER (or GBAS/SBAS/MLS FINAL APPROACH COURSE). TURN LEFT (or RIGHT) IMMEDIATELY AND RETURN TO THE LOCALIZER (or GBAS/SBAS/MLS FINAL APPROACH COURSE)
c)	ILS (tai MLS) KIITOTIE (tunnus) VASEN (tai OIKEA) SUUNTASÄTEEN (tai MLS) TAAJUUS ON (taajuus)	ILS (or MLS) RUNWAY (number) LEFT (or RIGHT) LOCALIZER (or MLS) FREQUENCY IS (frequency)

... väistöliikkeen suorittamiseksi, kun toisen ilma-aluksen on havaittu tulevan suojausvyöhykkeelle (NTZ).

d)	KAARRA VASEMPAAN (tai OIKEALLE) (numero) ASTETTA (tai OHJAUSSUUNTAAN) (luku kolmella numerolla) VÄLITTÖMÄSTI VÄISTÄÄKSESI LIIKENNETTÄ [HARHAUTUU VIEREISESTÄ LÄHESTYMISESTÄ], NOUSE (korkeus merenpinnasta)	TURN LEFT (or RIGHT) (number) DEGREES (or HEADING) (three digits) IMMEDIATELY TO AVOID TRAFFIC [DEVIATING FROM ADJACENT APPROACH], CLIMB TO (altitude)

... väistöliikkeen suorittamiseksi, alle 120m (400ft) korkeudella kiitotien kynnyksen yläpuolella, jossa rinnakkaisten lähestymisten estevarakorkeuden arviointimäärittelyä (PAOAS) sovelletaan.

e)	NOUSE (korkeus merenpinnasta) VÄLITTÖMÄSTI VÄISTÄÄKSESI LIIKENNETTÄ [HARHAUTUU VIEREISESTÄ LÄHESTYMISESTÄ] (lisäohjeet)	CLIMB TO (altitude) IMMEDIATELY TO AVOID TRAFFIC [DEVIATING FROM ADJACENT APPROACH] (further instructions)

10. TOISIOTUTKA- (SSR), ADS-B – JA ADS-C-SANONNAT

10.1 ILMA-ALUKSEN TOISIOTUTKAVASTAIMEN TYYPIN KYSYMINEN

a)	ILMOITA TRANSPONDERIN TYYPPI	ADVISE TRANSPONDER CAPABILITY
b)	* <i>TRANSPONDERI</i> (<i>kuten lentosuunnitelmassa on esitetty</i>)	* <i>TRANSPONDER</i> (<i>as shown in the flight plan</i>)
c)	* <i>EI TRANSPONDERIA</i>	* <i>NEGATIVE TRANSPONDER</i>

10.2 ILMA-ALUKSEN ADS-B -KYVYN KYSYMINEN

a)	ILMOITA ADS-B KYKY	ADVISE ADS-B CAPABILITY
b)	* <i>ADS-B LÄHETIN (datalinkki)</i>	* <i>ADS-B TRANSMITTER (data link)</i>
c)	* <i>ADS-B VASTAANOTIN (datalinkki)</i>	* <i>ADS-B RECEIVER (data link)</i>
d)	* <i>EI ADS-B:TÄ</i>	* <i>NEGATIVE ADS-B</i>

10.3 TOISIOTUTKAVASTAIMEN KÄYTTÖKÄSKY

a)	LÄHTÖÄ VARTEN KOODAA (koodi)	FOR DEPARTURE SQUAWK (code)
b)	KOODAA (koodi)	SQUAWK (code)

10.4 KUN OHJAAJAA PYYDETÄÄN VALITSEMAAN UUELLEEN MÄÄRÄTTY TOISIOTUTKAVASTAIMEN MOODI JA KOODI

a)	VALITSE UUELLEEN KOODI [(moodi)] (koodi)	RESET SQUAWK [(mode)] (code)
b)	* <i>VALITSEN UUELLEEN (moodi) (koodi)</i>	* <i>RESETTING (mode) (code)</i>

10.5 KUN ILMA-ALUSTA PYYDETÄÄN ASETTAMAAN TUNNISTE UUELLEEN

a)	VALITSE UUELLEEN [ADS-B- tai MOODI S -]TUNNISTE	RE-ENTER [ADS-B or MODE S] AIRCRAFT IDENTIFICATION

10.6 KUN OHJAAJAA PYYDETÄÄN VAHVISTAMAAN VALITSEMANSA TOISIOTUTKAVASTAIMEN KOODI

a)	VAHVISTA KOODI (koodi)	CONFIRM SQUAWK (code)
b)	* <i>KOODAAN (koodi)</i>	* <i>SQUAWKING (code)</i>

10.7 TUNNISTUSPULSSIN KÄYTÖN PYYNTÖ

a)	KOODAA [(koodi)] [JA] IDENT	SQUAWK [(code)] [AND] IDENT
b)	KOODAA PIENENNETYLLÄ TEHOLLA	SQUAWK LOW
c)	KOODAA NORMAALITEHOLLA	SQUAWK NORMAL
d)	LÄHETÄ ADS-B IDENT	TRANSMIT ADS-B IDENT

10.8 VÄLIAIKAINEN TOISIOTUTKAVASTAIMEN KÄYTÖN LOPETTAMISPYYNTÖ

a)	KOODAA STANDBY	SQUAWK STANDBY

10.9 HÄTÄKOODIN KÄYTTÖPYYNTÖ

a)	KOODAA MAYDAY [KODI SEITSEMÄN-SEITSEMÄN-NOLLA-NOLLA]	SQUAWK MAYDAY [CODE SEVEN-SEVEN-ZERO-ZERO]

10.10 TOISIOTUTKAVASTAIMEN KÄYTÖN LOPETTAMISPYYNTÖ

a)	LOPETA KOODAUS [LÄHETÄ VAIN ADS-B]	STOP SQUAWK [TRANSMIT ADS-B ONLY]
b)	LOPETA ADS-B LÄHETYS [KOODAA VAIN (koodi)]	STOP ADS-B TRANSMISSION [SQUAWK (code) ONLY]

10.11 KORKEUSTIEDON LÄHETTÄMISPYYNTÖ

a)	KOODAA CHARLIE (tai KORKEUS)	SQUAWK CHARLIE
b)	LÄHETÄ ADS-B KORKEUS	TRANSMIT ADS-B ALTITUDE

10.12 PAINEASETUKSEN TARKISTAMINEN JA LENTOKORKEUDEN VAHVISTAMINEN

a)	TARKISTA KORKEUSMITTARIN ASETUS JA VAHVISTA (lentokorkeus)	CHECK ALTIMETER SETTING AND CONFIRM (level)

10.13 KORKEUSLÄHETYKSEN LOPETUSPYYNTÖ VIRHEELLISEN TOIMINNAN VUOKSI

a)	LOPETA KORKEUSKODAUS VÄÄRÄ NÄYTTÖ	STOP SQUAWK CHARLIE WRONG INDICATION
b)	LOPETA ADS-B KORKEUDEN LÄHETTÄMINEN [(VÄÄRÄ NÄYTTÖ, tai syy)]	STOP ADS-B ALTITUDE TRANSMISSION [(WRONG INDICATION, or reason)]

10.14 KORKEUSTARKISTUKSEN PYYNTÖ

a) VAHVISTA (lentokorkeus)

CONFIRM (level)

10.15 ADS-C TOIMINTAHÄIRIÖ

a) ADS-C (tai ADS-TOIMINTAEHDOT)
EI TOIMINNASSA
(tarvittavat tarkoituksenmukaiset
ohjeet)

ADS-C (or ADS-CONTRACT)
OUT OF SERVICE (appropriate
information as necessary)

11. RADIOPUHELINLIIKENNE HÄLYTYSTILANTEESSA

11.1 VAROITUS MATALASTA LENTOKORKEUDESTA (LOW ALTITUDE WARNING)

a)	(ilma-aluksen kutsumerkki) VAROITUS MATALASTA KORKEUDESTA TARKISTA KORKEUTESI VÄLITTÖMÄSTI, QNH ON (luku) [(yksikkö)]. [MINIMIKORKEUS ON (korkeus)]	(aircraft call sign) LOW ALTITUDE WARNING CHECK YOUR ALTITUDE IMMEDIATELY, QNH IS (number) [(units)]. [THE MINIMUM FLIGHT ALTITUDE IS (altitude)]

11.2 MAASTOVAROITUS (TERRAIN ALERT)

a)	(ilma-aluksen kutsumerkki) MAASTO- VAROITUS (toimintaehdotus ohjaajalle, jos mahdollista)	(aircraft call sign) TERRAIN ALERT. (suggested pilot action, if possible)

11.3 HÄTÄ- JA PAKKOTILANTEET

... kun ilma-alus julistaa hätätilanteen

a)	* MAYDAY MAYDAY MAYDAY [tarvittavat tiedot]	* MAYDAY MAYDAY MAYDAY [appropriate information]

... kun ilma-alus julistaa pakkotilanteen

b)	* PAN PAN, PAN PAN, PAN PAN [tarvittavat tiedot]	* PAN PAN, PAN PAN, PAN PAN [appropriate information]

... kun ATS-elin kuittaa hätä- tai pakkotilanneilmoituksen

c)	(ilma-aluksen kutsumerkki) (ATS-elimien kutsumerkki) MAYDAY (tai PAN PAN) VASTAANOTETTU	(aircraft call sign) (ATS-unit call sign) ROGER MAYDAY (or PAN PAN)

... kun hätäliikenteen johdosta määrätään radiohiljaisuus

d)	KAIKKI ASEMAT (ATS-elimien kutsu- merkki) LOPETTAKAA LÄHETYKSENNE, MAYDAY	ALL STATIONS (ATS-unit call sign) STOP TRANSMITTING, MAYDAY

... kun hätäliikenne on päättynyt

e)	KAIKKI ASEMAT (ATS-elimien kutsu- merkki) HÄTÄLIIKENNE PÄÄTTYNYT	ALL STATIONS (ATS-unit call sign) DISTRESS TRAFFIC ENDED

12. AFIS-LENTOPAIKOILLA KÄYTETTÄVÄT ERITYISET SANONNAT

... kun AFIS-elin ilmoittaa kiitotien, jota AFIS-elin pitää sillä hetkellä sopivimpana lentoonlähtöä tai laskeutumista suorittaville ilma-aluksille

a)[Fi](ilma-aluksen kutsumerkki) (aircraft call sign)
SUOSITELTAVA KIITOTIE (tunnus) PREFERRED RUNWAY (number)

... kun AFIS-elin ilmoittaa ilma-alukselle kiitotien olevan vapaa

b)[Fi](ilma-aluksen kutsumerkki) (aircraft call sign)
[liikenneilmoitus] (tuuli) [traffic information] (wind)
KIITOTIE (tunnus) VAPAA RUNWAY (number) FREE

... kun AFIS-elin välittää ilma-alukselle selvityksen

c)[Fi](lennonjohtoelin) SELVITTÄÄ (name of unit) CLEARS
(ilma-aluksen kutsumerkki) (aircraft call sign)

Muilta osin AFIS-lentopaikalla käytetään tämän ohjeen muita sanontoja, noudattaen AFIS-palvelusta annettuja muita ohjeita ja määräyksiä.

13. MAAHENKILÖSTÖN JA ILMA-ALUKSEN VÄLISET SANONNAT

13.1 KÄYNNISTYSMENETELMÄT

... maahenkilöstö/ohjaamomiehistö

a)	[OLETKO] VALMIS KÄYNNISTÄMÄÄN?	[ARE YOU] READY TO START UP?
b)	* KÄYNNISTETÄÄN (moottorin numero/moottorien numerot)	* STARTING NUMBER (engine number(s))

13.2 TYÖNTÖMENETELMÄT

... maahenkilöstö/ohjaamomiehistö

a)	OLETKO VALMIS TYÖNTÖÖN?	ARE YOU READY FOR PUSHBACK?
b)	* VALMIS TYÖNTÖÖN	* READY FOR PUSHBACK
c)	VAHVISTA JARRUT AUKI	CONFIRM BRAKES RELEASED
d)	* JARRUT AUKI	* BRAKES RELEASED
e)	ALOITETAAN TYÖNTÖ	COMMENCING PUSHBACK
f)	TYÖNTÖ PÄÄTTYNYT	PUSHBACK COMPLETED
g)	* PYSÄYTÄ TYÖNTÖ	* STOP PUSHBACK
h)	VAHVISTA JARRUT KIINNI	CONFIRM BRAKES SET
i)	* JARRUT KIINNI	* BRAKES SET
j)	* IRROTA	* DISCONNECT
k)	IRROTAN JA ODOTA NÄKÖMERKKEJÄ VASEMMALTA (tai OIKEALTA) PUOLELTASI	DISCONNECTING STANDBY FOR VISUAL AT YOUR LEFT (or RIGHT)

13.3 HINAUSMENETELMÄT

a)	* PYYDÄN HINAUSTA [yhtiön nimi] (ilma-aluksen tyyppi) (paikasta paikkaan)	* REQUEST TOW [company name] (aircraft type) FROM (location) TO (location)
b)	SAA HINATA (hinausreitti)	TOW APPROVED VIA (specific routing to be followed)
c)	PYSY PAIKALLASI	HOLD POSITION
d)	ODOTA	STAND BY

14. YHTEISTYÖ LENNONJOHTOELIMIEN VÄLILLÄ

14.1 ARVIOSANOMAT JA KORJAUKSET

... arviosanomien antaminen

a)	ARVIO [suunta] (ilma-aluksen kutsumerkki) [KOODI (SSR-koodi)] (tyyppi) ARVIO (paikka) (aika) (lentokorkeus) (tai LASKEUTUMASSA (lentokorkeudelta lentokorkeudelle)) [NOPEUS (TAS lentosuunnitelman mukaan)] (reitti) [LISÄTIEDOT]	ESTIMATE [direction of flight] (aircraft call sign) [SQUAWKING (SSR code)] (type) ESTIMATED (significant point) (time) (level) (or DESCENDING FROM (level) TO (level)) [SPEED (filed TAS)] (route) [REMARKS]

... kun arviosanomien antava lennonjohtoelin ilmoittaa ilma-aluksesta

b)	ARVIO (paikka) (ilma-aluksen kutsumerkki)	ESTIMATE (significant point) ON (aircraft call sign)

... vastaanottavan lennonjohtoelimen vastaus (mikäli lentosuunnitelmatiedot eivät ole käytettävissä)

c)	EI TIETOJA	NO DETAILS

... vastaanottavan lennonjohtoelimen vastaus (mikäli lentosuunnitelmatiedot käytettävissä)

d)	(ilma-aluksen tyyppi) (määräkenttä)	(aircraft type) (destination)

... arviosanomien antavan lennonjohtoelimen vastaus

e)	[KOODI (SSR-koodi)] [ARVIO] (paikka) (aika) (lentokorkeus)	[SQUAWKING (SSR code)] [ESTIMATED] (significant point) (time) AT (level)

Mikäli vastaanottavalla lennonjohtoelimellä ei ole lentosuunnitelmatietoja käytettävissä, se vastaa "ei tietoja" jolloin arviosanomien antava lennonjohtoelin antaa voimassa olevan lentosuunnitelman tarvittavilta osin ja sen jälkeen arviosanomansa kokonaisuudessaan kuten kohdassa a)

f)	ARVIO MIEHITTÄMÄTÖN VAPAA ILMAPALLO (tai MIEHITTÄMÄTTÖMIÄ VAPAITA ILMAPALLOJA) (kuvaus ja luokitus) ARVIOIDAAN (paikka) YLÄPUOLELLE AIKAAN (aika) ILMOITETTU LENTOPINTA (tai ILMOITETUT LENTOPINNAT) (luku tai luvut) [tai LENTOPINTA TUNTEMATON] LIIKKUU (suunta) ARVIOITU MAANOPEUS (luku) (muut asiaankuuluvat tiedot)	ESTIMATE UNMANNED FREE BALLOON(S) (identification and classification) ESTIMATED OVER (place) AT (time) REPORTED FLIGHT LEVEL(S) (figure or figures) [or FLIGHT LEVEL UNKNOWN] MOVING (direction) ESTIMATED GROUND SPEED (figure) (other pertinent information, if any)
g)	UUSI ARVIO (ilma-aluksen kutsumerkki) (tarvittavat tiedot)	REVISION (aircraft call sign) (details as necessary)

14.2 LENNONJOHTOVASTUUN SIIRTO

a)	PYYDÄN (ilma-aluksen kutsumerkki) LUOVUTUSTA	REQUEST RELEASE OF (aircraft call sign)
b)	(ilma-aluksen kutsumerkki) LUOVUTETTU [AIKAAN (aika)] [ehdot / rajoitukset]	(aircraft call sign) RELEASED [AT (time)] [conditions / restrictions]
c)	ONKO (ilma-aluksen kutsumerkki) LUOVUTETTU [NOUSUA (tai LASKUA) VARTEN]	IS (aircraft call sign) RELEASED [FOR CLIMB (or DESCENT)]
d)	(ilma-aluksen kutsumerkki) EI OLE LUOVUTETTU [ENNEN (aika tai paikka)]	(aircraft call sign) NOT RELEASED [UNTIL (time or significant point)]
e)	EN PYSTY LUOVUTTAMAAN (ilma-aluksen kutsumerkki) [LIIKENNE (yksityiskohdat)]	UNABLE (aircraft call sign) [TRAFFIC IS (details)]

14.3 SELVITYKSEN MUUTOS

a)	SAANKO MUUTTAA (ilma-aluksen kutsumerkki) SELVITYKSEKSI (ehdotettu muutos)?	MAY WE CHANGE CLEARANCE OF (aircraft call sign) TO (details of alteration proposed)?
b)	HYVÄKSYN (ilma-aluksen kutsumerkki) (ehdotettu muutos)	AGREED TO (alteration of clearance) OF (aircraft call sign)
c)	EN PYSTY HYVÄKSYMÄÄN (ilma-aluksen kutsumerkki)	UNABLE (aircraft call sign)
d)	EN PYSTY HYVÄKSYMÄÄN [ilma-aluksen kutsumerkki] (haluttu reitti, lentokorkeus, jne.)[syy] (ehdotettu vaihtoehtoinen selvitys)	UNABLE (desired route, level, etc) [FOR (aircraft call sign)] [DUE (reason)] (alternative clearance proposed)

14.4 HYVÄKSYMISPYYNTÖ

a)	HYVÄKSYMISPYYNTÖ (ilma-aluksen kutsumerkki) ARVIOITU LÄHTÖ (paikka) AIKAAN (aika)	APPROVAL REQUEST (aircraft call sign) ESTIMATED DEPARTURE FROM (significant point) AT (time)
b)	(ilma-aluksen kutsumerkki) PYYNTÖ HYVÄKSYTTY [(mahdolliset rajoitukset)]	(aircraft call sign) REQUEST APPROVED [(restriction if any)]
c)	(ilma-aluksen kutsumerkki) EN PYSTY HYVÄKSYMÄÄN (vaihtoehtoiset ohjeet)	(aircraft call sign) UNABLE (alternative instructions)

14.5 TULEVAN LIIKENTEEN LUOVUTUS

a)	[LUOVUTUS] (ilma-aluksen kutsumerkki) [KOODI (SSR-koodi)] (tyyppi) (lähtöpaikka) LUOVUTETTU (paikka, tai aika, tai lentokorkeus) SELVITYSRAJA JA ARVIO (selvitysraja) (aika) (lentokorkeus) [LASKETTU LÄHESTYMISAIKA tai EI VIIVYTYSTÄ] RADIOYHTEYDEN SIIRTO (aika)	[INBOUND RELEASE] (aircraft call sign) [SQUAWKING (SSR-code)] (type) FROM (departure point) RELEASED AT (significant point, or time, or level) CLEARED TO AND ESTIMATING (clearance limit) (time) AT (level) [EXPECTED APPROACH TIME or NO DELAY EXPECTED] CONTACT AT (time)

14.6 LUOVUTUS

a)	LUOVUTUS (ilma-aluksen kutsumerkki) [KOODI (SSR-koodi)] PAIKKA (paikkatiedot) (lentokorkeus)	HANDOVER (aircraft call sign) [SQUAWKING (SSR-code)] POSITION (aircraft position) (level)

14.7 SELVITYKSEN JOUDUTTAMINEN

a)	KIIIREELLINEN SELVITYS (ilma-aluksen kutsumerkki) ARVIOITU LÄHTÖ (paikka) AIKAAN (aika)	EXPEDITE CLEARANCE (aircraft call sign) EXPECTED DEPARTURE FROM (place) AT (time)
b)	KIIIREELLINEN SELVITYS (ilma-aluksen kutsumerkki) [ARVIO] (paikka) AIKAAN (aika) PYYTÄÄ (lentokorkeutta tai reittiä, jne.)	EXPEDITE CLEARANCE (aircraft call sign) [ESTIMATED] OVER (place) AT (time) REQUESTS (level or route, etc.)

14.8 RVSM-TIETOJEN ANTAMINEN

... kun suullisesti täydennetään arvosanomaa ilma-aluksesta, joka ei ole RVSM-hyväksytty tai kun suullisesti täydennetään automaattista arvosanomaa, jossa lentosuunnitelman kohdan 18 tiedot eivät ole automaattisesti välittyneet

a)	EI RVSM [(täydentävä tieto esim. valtion ilma-alus)]	NEGATIVE RVSM [(supplementary information, e.g. State aircraft)]

... osoittamaan, että ilma-alus ei pysty jatkamaan RVSM toimintaa voimakkaan turbulenssin, muiden merkittävien sääilmiöiden tai laitevikojen takia

b)	EN PYSTY RVSM TURBULENSSIN [tai LAITTEIDEN, soveltuvin osin] TAKIA	UNABLE RVSM DUE TURBULENCE [or EQUIPMENT, as applicable]

LIITE 1 LYHENTEIDEN KÄYTTÖ

Seuraavat lyhenteet ilmaistaan kokonaisina sanoina:

Lyhenne

ACARS	Aircraft communication addressing and reporting system (to be pronounced "AY-CARS") Ilma-aluksen digitaalinen viestintäjärjestelmä
ACAS	Airborne collision avoidance system Yhteentörmäysvaarasta ilmassa varoitettava järjestelmä
ADIZ	Air defence identification zone (to be pronounced "AY-DIZ") Tunnistusvyöhyke
AIREP	Air-report Ilma-alusten antama tiedotus
AIRMET	Information concerning en-route weather phenomena which may affect the safety of low-level aircraft operations Säävaroitussanoma reitillä (ilmatilan alaosassa) esiintyvistä lentoturvallisuuteen vaikuttavista sääilmiöistä
ALERFA	Alert phase Hälytystilanne
APAPI	Abbreviated precision approach path indicator (to be pronounced "AY-PAPI") APAPI-liukukulmavalajärjestelmä
ATIS	Automatic terminal information service Lähestymisalueen automaattinen tiedotuspalvelu
AT-VASIS	Abbreviated T visual approach slope indicator system (to be pronounced "AY-TEE-VASIS") AT-VASIS -liukukulmavalajärjestelmä
AVGAS	Aviation gasoline Lentobensiini
BARO-VNAV	Barometric vertical navigation (to be pronounced "BAA-RO-VEE-NAV") Barometrinen pystysuuntainen suunnistus
BASE	Cloud base Pilven alaraja
CAVOK	Visibility, cloud and present weather better than prescribed values or conditions (to be pronounced "KAV-OH-KAY") Näkyvyys, pilvisuus ja vallitseva sää ovat määrättyjä arvoja tai olosuhteita paremmat
CIDIN	Common ICAO data interchange network Yleinen ICAO:n tiedonsiirtoverkko
D-ATIS	Data link automatic terminal information service (to be pronounced "DEE-ATIS") Datamuodossa lähetetty lähestymisalueen automaattinen tiedotuspalvelu
DETRESFA	Distress phase Hätätilanne
EFIS	Electronic flight instrument system (to be pronounced "EE-FIS") Elektroninen lennonvalvontamittaristo
EGNOS	European geostationary navigation overlay service (to be pronounced "EGG-NOS") Eurooppalainen satelliittipaikannuksen tarkkuutta lisäävä järjestelmä
ELBA	Emergency location beacon — aircraft Ilma-aluksen automaattinen hätälähetin

FATO	Final approach and take-off area Loppulähestymis- ja lentoonlähtöalue helikoptereille
FRONT	Front (<i>relating to weather</i>) Säärintama
FROST	Frost (<i>used in aerodrome warnings</i>) Huurre
GAGAN	GPS and geostationary earth orbit augmented navigation Satelliittipaikannuksen tarkkuutta lisäävä järjestelmä
GBAS	Ground-based augmentation system (to be pronounced "GEE-BAS") Maalaitteisiin perustuva lisäjärjestelmä
GLONASS	Global orbiting navigation satellite system (to be pronounced "GLO-NAS") Satelliittisuunnistusjärjestelmä
GRAS	Ground-based regional augmentation system (to be pronounced "GRASS") Maalaitteisiin perustuva alueellinen lisäjärjestelmä
IDENT	Identification Tunnus
INCERFA	Uncertainty phase Epävarmuustilanne
INFO	Information Tieto, tiedot
LNAV	Lateral navigation (to be pronounced "EL-NAV") Sivusuuntainen suunnistus
LORAN	LORAN (<i>long range air navigation system</i>) LORAN (pitkien etäisyyksien suunnistusjärjestelmä)
MET	Meteorological <i>or</i> meteorology Säätieteellinen tai säätiiede
METAR	Aviation routine weather report (<i>in aeronautical meteorological code</i>) Määräaikainen lentosääsanoma (koodattu)
MOPS	Minimum operational performance standards Toiminnalliset vähimmäissuoritusarvovaatimukset
MSAS	Multifunctional transport satellite (MTSAT) satellite-based augmentation system (to be pronounced "EM-SAS") Satelliittipaikannuksen tarkkuutta lisäävä järjestelmä
NASC	National AIS system centre Kansallinen AIS-järjestelmäkeskus
NIL	None <i>or</i> I have nothing to send you Ei mitään tai ei mitään viestitettävää
NOSIG	No significant change (<i>used in trend-type landing forecast</i>) Merkittävää säätilan muutosta ei ole odotettavissa (käytetään trend-tyyppisissä laskuennusteissa)
NOTAM	A notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, conditions or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations Tiedotus, joka sisältää sellaisia ilmailun laitteiden perustamista, kuntoa tai muutoksia, samoin kuin ilmailun palveluja, menetelmiä tai vaaratilanteita koskevia tietoja, joiden tunteminen ajoissa on oleellista lentotoiminnan kanssa tekemisissä olevalle henkilöstölle
OLDI	On-line data interchange Ajantasainen tiedonsiirto (kahden tutkan esitysjärjestelmien välillä)
OPMET	Operational meteorological (<i>information</i>) Lentotoimintaa koskevat sää tiedot
OPS	Operations Lentotoiminta

PAPI	Precision approach path indicator PAPI-liukukulmavalojärjestelmä
PROB	Probability Todennäköisesti, todennäköisyys
RAIM	Receiver autonomous integrity monitoring Vastaanottimen itsenäinen luotettavuuden valvonta
RASC	Regional AIS system centre Alueellinen AIS-järjestelmäkeskus
RIME	Rime (<i>used in aerodrome warnings</i>) Kuura
RNAV	Area navigation (to be pronounced "AR-NAV") Aluesuunnistus
ROBEX	Regional OPMET bulletin exchange (<i>scheme</i>) Alueellisten OPMET-tietojen vaihto (järjestelmä)
SATCOM	Satellite communication Satelliittiviestintä
SBAS	Satellite-based augmentation system (to be pronounced "ESS-BAS") Satelliitteihin perustuva lisäjärjestelmä
SELCAL	Selective calling system Valitseva kutsujärjestelmä
SID	Standard instrument departure Vakiolähtöreitti
SIGMET	Information concerning en-route weather phenomena which may affect the safety of aircraft operations
SNOWTAM	Säävaroitussanoma reitillä esiintyvistä lentoturvallisuuteen vaikuttavista sääilmiöistä A special series NOTAM notifying the presence or removal of hazardous conditions due to snow, ice, slush or standing water associated with snow, slush and ice on the movement area, by means of a specific format Erityinen NOTAM-sarja, jolla määrättyä kaavaa käyttäen tiedotetaan lumen, jään ja sohjon sekä näiden yhteydessä esiintyvän veden aiheuttamista vaarallisista olosuhteista tai niiden poistamisesta lentokentän kenttäalueella.
SPECI	Aviation selected special weather report (<i>in aeronautical meteorological code</i>) Ilmailun valittu erikoissanoma (säämuutoksista)
SPECIAL	Special meteorological report (<i>in abbreviated plain language</i>) Ei-aikataulunmukainen erikoissääsanoma (lyhennetty, koodaamaton)
SPOT	Spot wind Tuuli annetussa paikassa
STAR	Standard instrument arrival Vakiotuloreitti
TACAN	UHF tactical air navigation system UHF-taajuuksilla toimiva suunta- ja etäisyysinformaatiota antava lentosuunnistuslaite
TAF	Aerodrome forecast Lentopaikkaennuste
TAIL	Tail wind Myötätuuli
TCAS RA	Traffic alert and collision avoidance system resolution advisory (to be pronounced "TEE-CAS-AR-AY") Yhteentörmäysvaarasta ilmassa varoittavan järjestelmän antama toimintaohje
TEMPO	Temporary or temporarily Ajoittain, tilapäinen, väliaikainen
TREND	Trend forecast Laskeutumisenennuste (sääsanomissa)
TIBA	Traffic information broadcast by aircraft Ilma-aluksen liikenneilmoitus

TIL	Until Saakka, asti
TOP	Cloud top Pilven yläraja
TSUNAMI	Tsunami (<i>used in aerodrome warnings</i>) Tsunami
T-VASIS	T visual approach slope indicator system (to be pronounced "TEE-VASIS") TVASIS-liukukulmavalojärjestelmä
VNAV	Vertical navigation (to be pronounced "VEE-NAV") Pystysuuntainen suunnistus
VOLMET	Meteorological information for aircraft in flight Säätiedot lennolla olevalle ilma-alukselle (lähetys)
VORTAC	VOR and TACAN combination VOR- ja TACAN-laitteiden yhdistelmä
WAAS	Wide area augmentation system Satelliittipaikannuksen tarkkuutta lisäävä järjestelmä
WILCO	Will comply Ymmärrän sanomasi ja noudatan sitä

Seuraavat lyhenteet ilmaistaan lausuen jokainen yksittäinen kirjain erikseen ei-puheakkosmuodossa:

ACC	Area control centre <i>or</i> area control Aluelennonjohtokeskus tai aluelennonjohto
ADF	Automatic direction-finding equipment Radiokompassi
ADS-B	Automatic dependent surveillance — broadcast Automatiikkaan perustuvan valvonnan lähetykset
ADS-C	Automatic dependent surveillance — contract Automatiikkaan perustuvan valvonnan toimintaehdot
AFTN	Aeronautical fixed telecommunication network Kiinteä ilmailutietoliikenneverkko
ATA	Actual time of arrival Todellinen laskuaika
ATC	Air traffic control (<i>in general</i>) Lennonjohto (yleisesti)
ATD	Actual time of departure Todellinen lähtöaika
CB	Cumulonimbus Cumulonimbus (pilvityyppi)
CPDLC	Controller-pilot data link communications Lennonjohtajan ja ohjaajan tiedonsiirtoyhteydet
DME	Distance measuring equipment Etäisyydenmittauslaite
ETA	Estimated time of arrival <i>or</i> estimating arrival Arvioitu saapumisaika tai arvioi saapuvansa
ETD	Estimated time of departure <i>or</i> estimating departure Arvioitu lähtöaika tai arvioi lähtevänsä
FIR	Flight information region Lentotiedotusalue
FMS	Flight management system Lennonhallintajärjestelmä
GCA	Ground controlled approach system <i>or</i> ground controlled approach Maasta johdettu tutkalähestymisjärjestelmä
GLS	GBAS landing system GBAS-perusteinen laskeutumisjärjestelmä

GNSS	Global navigation satellite system Maailmanlaajuinen satelliittisuunnistusjärjestelmä
GPS	Global positioning system Maailmanlaajuinen satelliittipaikannusjärjestelmä
GPWS	Ground proximity warning system Maan läheisyydestä varoitettava järjestelmä
HF	High frequency [3 000 to 30 000 KHz] Suuret taajuudet [3 000 - 30 000 kHz]
IFR	Instrument flight rules Mittarilentosäännöt
ILS	Instrument landing system Mittarilaskeutumisjärjestelmä
IMC	Instrument meteorological conditions Mittarisääolosuhteet
MLS	Microwave landing system Mikroaaltolaskeutumisjärjestelmä
NDB	Non-directional radio beacon Suuntaamaton radiomajakka
NOZ	Normal operating zone Normaalitoiminnan vyöhyke
NTZ	No transgression zone Suojausvyöhyke
PAR	Precision approach radar Tarkkuuslähestymistutka
PDC	Pre-departure clearance Ennen lähtöä annettava selvitys
PSR	Primary surveillance radar Ensiövalvontatutka
QDM	Magnetic heading (<i>zero wind</i>) Magneettinen ohjaussuunta (tyynellä)
QFE	Atmospheric pressure at aerodrome elevation (<i>or at runway threshold</i>) Ilmanpaine lentopaikan korkeustasossa (tai kiitotien kynnyksellä)
QNH	Altimeter sub-scale setting to obtain elevation when on the ground Korkeusmittarin asetus, jolla maassa oltaessa saadaan korkeustaso merenpinnasta standardiolosuhteissa
RCP	Required communication performance Viestintäjärjestelmävaatimus
RNP	Required navigation performance Vaadittu suunnistustarkkuus
RPI	Radar position indicator Tutkan paikkamerkin osoitin
RVR	Runway visual range Kiitotienäkyvyys
RVSM	Reduced vertical separation minimum (300 m (1 000 ft)) between FL 290 and FL 410 Pienennetty korkeusporrastusminimi (300 M (1000 FT)) lentopintojen FL 290 ja FL 410 välillä
SSR	Secondary surveillance radar Toisiovalvontatutka
TMA	Terminal control area Lähestymisalue
UHF	Ultra high frequency [300 to 3 000 MHz] Ultrasuuret taajuudet [300 - 3 000 MHz]
UIR	Upper flight information region Ylälentotiedotusalue
UTC	Coordinated universal time Koordinoitu maailmanaika

VFR	Visual flight rules Näkölentosäännöt
VHF	Very high frequency [30 to 300 MHz] Hyvin suuret taajuuudet [30 - 300 MHz]
VIP	Very important person Hyvin tärkeä henkilö
VMC	Visual meteorological conditions Näkösääolosuhteet
VOR	VHF omnidirectional radio range VHF-monisuuntamajakka